

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
 pe un an 20 cor.
 pe 6 luni 10 cor.
 pe 3 luni 5 cor.
 pe 1 lună 2 cor.
 în România și străinătate pe un an 40 franci.

manuscrise nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un rând garmond: prima dată 14
 bani; a doua oară 12 bani; a treia
 oară 8 b. de fiecare publicație.

Astfel abonamentele, cât și inserțiile
 se dau a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat

Scrierile neînțelese nu se primesc.

Anul VIII.

NUMĂR de DUMINECĂ

Nr. 33.

Thalia română...

Thalia română va aprinde curînd făclie în valea Crișului alb, și jertfă va cere, în același timp, dela toți buni Români cu dragoste pentru cultura noastră națională. Adușarea generală a Fondului pentru teatru român s'a convocat adică la Brad, acest pînă de pămînt martor al atîtor evenimente din istoria reînnoșării vieții românești, și mai presus de toate el însuși o prețuită creație culturală. Comitetul local de aranjare și primire a și făcut apel calduros către toți cîntăreții români, solicitînd sprigin materială și morală.

Atîtea reuniuni culturale avem și noi cu caracter general: Asociația și Fondul de teatru. Dacă nici pe acestea nu le vom sprigini, ne facem vinovați de cea mai meritată osîndă. Ear cât de mult e necesar să amintim aceasta și cam care poate fi numărul celor cari nu-și îndeplinesc în primul rînd datoria națională, ni-o spune dl Andreiu Cosma, fruntașul selăgian, care cu oredjeul adunării despărțămîntului d'acolo a întocmit o statistică nu se poate mai tristă. Un act de acuză mai întemeiată nu se poate face la adresa fruntașilor vieții noastre naționale: dintre cei cari în virtutea poziției ocupă și a stării lor materiale ar trebui să fie membrii la Asociație, majoritatea cîntărețoare se ține departe dela ori-ce activitate și jertfă. Dintre protopopii și advocații români abea jumătate sunt membrii la Asociație, dintre medici nici unul, dintre 145 preoți abea sunt membri 9, dintre 200 învîțători nici unul!

Vor fi despărțăminte unde raporturile se fie mai bune. Situația în genere este însă așa cum ni-o prezintă dl Andreiu Cosma. Și astfel nu numai în ce privește Asociația, dar și în ce privește Fondul de teatru. Noroc că Fondul acesta neavînd cheltuieli, și când s'a înființat, a tot capitalizat atît interesele sumelor vechi, cât și mult-puținul adunat ca taxe dela membrii noui. Altfel nici peste un secol nu ajungea în stadiu în care a putea medita serios asupra realizării unei ce urmărește.

Indolența asta este de neiertat. Și-i trist pentru al vremii. Pentru-că deși e adevărat că pătura noastră mai cultă, începînd cu advocații și protopopii și terminînd cu învîțătorii, are să lupte cu multe și adesea

nespus de grele neajunsuri, nu e mai puțin adevărat că și cine ar putea să spriginească mișcările noastre culturale, nu face. Dl Andreiu Cosma a arătat numai cu cifre cine-s și câți sunt cei cari dau obolul pentru instituțiile culturale române. Când s'ar întocmi însă lista cu numele celor nepăsători, când s'ar consulta cărți administrative ale revistelor noastre literare, ale ziarelor politice și ale celor două societăți culturale, mirarea ne-ar cuprinde; mirarea și înfrustarea, atît de mare e numărul celor-ce lipsesc dela îndeplinirea datoriei. E mare procentul îndeosebi când vorba e de advocații Români... Toată cîntărea această clase a societății române. Atît în trecut, cât și în prezent, știu: ea ne-a dat pe cei mai aprigi luptători naționali. E prețios de asemîni concursul ce advocații dau pentru prosperitatea culturii române. Cine dintre noi nu cunoaște însă advocați cari nu sunt membrii la nici o societate culturală, în casa cărora nu intră nici o revista ori ziar român, umblă însă la casele maghiare și abonează reviste și zăre, naționale? Cine dintre noi nu va și să însire o listă întreagă de advocați români în casa cărora chiar se vorbește ungurește, cari sunt aranjați ca niște prințiori, se însoară bine, au câștig frumuseț, preocupări culturale nu le tulbură însă nici odată somnul!...

Ci chiar dacă împrejurările aduc cu sine că vrînd nevrînd ar trebui să participe la câte-o luptă națională ori la vre-o serbare culturală, își scuza absența cu marea ocupație din cîntăreț: i-a venit un client, a avut vre-o pertractare ori chiar vre-o execuție!...

În felul acesta toate sarcinile cad pe câți-va entusiași!...

Același lucru se petrece și cu alte clase. Scuze nu pot avea decît învîțătorii, cea mai săracă clasă și care și de altminteri pe lângă că au reuniunile lor, apoi și așa viața lor întreagă este închinată culturii naționale.

Și nu lipsa dragostei de neam face ca sprijinitorii instituțiilor noastre culturale să fie o excepție onorabilă. Nu! Nici chiar cîntărețorii români cari vorbesc în familie cu predilecție ungurește nu li-se poate trage la îndoială dragostea de neam. Nu au însă dezvoltat cultura limbii românești. Au învățat cei mai mulți în școli ungurești, s'au deprins cu cetitul în ungurește și cu teatru unguresc.

A dezvoltă în aceștia simțul de limbă, a le face cunoscută bogăția literaturii românești, a crea acel mare curent cultural care să stăpînească pe toți și să fie astfel o disciplină națională, — eată misiunea ce-și propune Fondul de teatru prin instituirea unei trupe teatrale române, eată ținta la realizarea căreia trebuie să contribuie fiecare cîntăreț român.

Partea mai grea a lucrului s'a făcut deja, grație stăruinței veneratului președinte al Fondului și a bărbatilor mai tineri cari i-au dat cel mai desinteresat concurs... Grosul fondului este deja adunat și tineri de mari talent sunt azi stipendiați ai Fondului, așa că e chestie numai de puțină vreme, până ca visul generoasei generații cari ni-a dat Asociația și Fondul de teatru să devină fapt. Puțină sfortare încă, și totul se va aranja.

Ne place a crede că adunarea generală dela Brad va fi un îmbucurător pas înainte... Sunt grele vremurile ce străbatem, din toate punctele de vedere... Să ne gândim însă, că în drumul spre Brad, sub un gorun umbros, zace reprezentantul cel mai clasic al generației care pentru neam și-a jertfit chiar viața... Din aceste pilde date, noi, generația de acum să ne inspirăm cel puțin până la așa grad, ca măcar odată pe an să lăsăm d'oparte ocupațiunile noastre de toate zilele și adunîndu-ne în jurul Thaliei Române, la făclia ce va aprinde în Brad să ne cuprindem de dragoste pentru cultura națională și pentru nobilii ei propagatori.

Alegerea din Pecica. Azi se ține meetingul alegătorilor Români în cercul Pecichei. Comitetul clubului național român din Arad va fi așteptat la gară de alegătorii adunați din cercul întreg. Manifestația Românilor, care are și însemnătate istorică a proclamării oficiale a activității parlamentare în comitatul nostru, promite a fi impozantă.

Organele maghiare din loc, se'nțelege sunt cătrănite rău vîzînd ralierea alegătorilor Români în jurul steagului lor sfînt. Unul dintre aceste organe „Arad és Vidéke”, care de altfel și de Unguri este mai puțin prețuit, își permite la adresa fruntașului nostru, Dr. Ioan Sucu, o apostrofare impertinentă, care ar merita și altă rețorziune dacă fruntașii nostri, n'ar avea acum preocupări mai importante decît să scarpine niște viețuitoare.

Sirolin

Cel mai excelent profesori și medici îl recomandă ca remediu cu efect

și mai ales este recomandat Convalescenților după influență. — Sirolinul promovează apetitul și face să crească greutatea corpului, depărtează tusa și flegma și face să înceteze așudarea de noapte. — Din cauza mirosului și gustului său plăcut este luat cu plăcere și de copii. În farmacii să capătă în sticle de 4 cor. Să fim atenți, ca fie-care sticlă să fie provăzută cu firma de mai jos

F. Hoffmann-La Roche & Co. fabrică chimică Basel (Șvizzera).

DIN ROMÂNIA.

Călătoria Suveranilor. MM. LL. Regele și Regina au sosit la Viena, Sâmbătă, la ora 1.50 după amiază.

La gară au fost primiți de către personalul legățiunii regale și de consulul general al României, dl de Lindheim.

După o întreținere de o jumătate oră cu persoanele venite întru întâmpinarea Lor, MM. LL. s'a dus la hotelul Krantz.

Înainte de prânz, Regina României, cu suita Sa și cu secretarul otelului Krantz, a făcut prin oraș o excursiune în trăsură.

Regina a cumpărat mai multe lucruri, a vizitat catedrala Sf. Stefan unde s'a interesat de uriașă orgă de acolo, de amvon care e o lucrare de artă, precum și de monumentul care amintește liberarea Vienei de asediul Turcilor.

Regina a mai vizitat apoi biserica Vitova și bulevardul Ringstrasse și s'a întors la otel.

După-ce au luat dejunul, la orele 3 Majestatele Lor au ieșit în oraș și au făcut mai multe târgușii.

La orele 7 seara a avut loc prânzul, la care au luat parte Principesa Schoenburg care, însoțită pe M. S. Regina, membrii legățiunii și al consulatului general, precum și suita Suveranilor.

La orele 8.25, M. Sa. Regina a fost condusă la gară de M. S. Regele, plecând direct la Neuwied.

La sfârșitul prohodului părintele protopop *Vasilie Beleş* a rostit discursul funebrel arătând pierderea mare, ce a îndurat cu deosebire comerțul românesc în Arad prin moartea prea timpurie a tinerului răposat. Ochii tuturor s'au umplut de lacrimi, când răposatul prin graiul duhovnicului și-a cerut iertăciuni, și-a luat rămas bun dela iubitele sale surori (Doamnele Livia Popu și Lucreția Herbay) și dela dulcele său frate (Dr. Liviu Tămășdan), dela rudeniile sale dela amicii și cunoscuții săi.

Bulevardul Archiducele Iosif era plin de lume jălitoare, când carul de cunună s'a pus în mișcare urmat de carul mortuar tras de 4 cai negri. Și carul de cunună și cel mortuar era plin de cunună: dela surori, frate, rudeni, amici, chiar dela străini, cari numai în calitatea lui de comerciant l'au cunoscut.

Era la orele 6 1/2, când convoiul funerar a sosit în cimiterul de sus, unde pe decedatul așa de timpuriu îl aștepta mormântul în apropierea fratelui său Ioan, mort earăși în floarea tinereții.

Au răsunat cele din urmă accente ale cântărilor jălitoare, sicriul se lăsă încet în pământ pe când razele roșii ale soarelui, ce scăpăta îl învăluia în vestmânt de aur, sărutându-l de rămas bun pentru ultima oară.

Odihnească în pace.

Războiul ruso-japonez.

După raportul lui Togo «Askold», «Novik», «Pallada» și «Cezarevic» împreună cu câte-va contra-torpile au fugit spre sud. Celelalte, în urma atacului torpile japoneze, noaptea au intrat îndărăt la Port-Arthur. «Baian» a rămas, chiar dela început, acolo. În lupta dela 10 August cinci vase rusești au fost rău avariate, între acestea «Retvizan», care a fost lovit de mai multe-ori la 3500 de metri. «Pobieda» a pierdut două catarguri și un

tun de cele mari, și a fost demontat. Incișătoarele au căpătat avarii mai însemnate. Stricăciunile vaselor japoneze s'au parat. După o depeșă din Londra, 13 gust st. n., scopul Rusilor a fost să ațâțe la Tsingtau și de acolo să lucreze de împrejurări; ori să fie desarmate și se strate ori să plece spre Vladivostok. Port-Arthur se află cinci chiurasate și incrușișătoare («Baian» și «Diana»). Contra-torpile rus «Gromoboi» (să nu se confunde cu incrușișătorul «Gromoboi», escadrile dela Vladivostok N. R.) a intrat în fluviu Yangtse, căci mașinele sunt stricate. «Askold» e la Vusung și are peste linia apei, cum și un coș sfărâșat. După altă știre «Askold» e la San Francisco unde cere să fie desarmat. «Cezarevic» la Kiaociao foarte rău avariat. Amiralul Withöft a fost ucis pe el.

Moartea amiralului Withöft.

Petersburg, 1 August. Raportul dat de amiralul Matusevic țarului conținea că escadra rusă a eșuat, în ziua de 10 dim. din portul dela Portul-Arthur și începu o luptă înverșunată.

La 1 p. m., escadra rusă reuși să atingă liniile inimice, dar escadra rusă comanda de a fi urmărită de escadra japoneză toate puterile.

La orele 5 lupta reîncepu. Comandantul escadre ruse, amiralul Withöft a fost ucis, vice-amiralul principe Uhtomski atunci comanda escadre. Comandantul cuirasatului «Cezarevic» fu rănit și pe cunostiința. În același timp cârmăscul se strică și vasul ne mai putând urma escadra, se rătăci și escadra perdu chiar din vedere. Cuirasatul începu să se îndrepte spre Vladivostok luând direcțiunea spre sud, dar a doua zi, în zilei se găsi aproape de Santung. Comandantul lui, constatând că cuirasatul nu putea să ajungă la Vladivostok, se retrase la Kiaociao pentru a repara stricăciunile. Cuirasatul ajunse seara în acel port unde

Inmormântarea lui Cornel Tămășdan.

Rupt în floarea vieții, tinerul și de tot iubitul *Cornel Tămășdan* a fost înmormântat ieri la orele 5 după amiază.

Încă înainte de acest termin lume multă se adunase la casa mortuară și cu jale adâncă aștepta începutul serviciului divin.

Punctual la orele 5 a început prohodul părintele protopop al Aradului *Vasilie Beleş*, însoțit de preoții *Gavril Bodea* din Arad și *Fabritiu Manoila* din Soboteli, de altfel înrudit cu răposatul.

Răspunsurile cantonale le-au cântat în vătătorii *Ioan Vancu*, *Iosif Moldovan Nicolae Ștef* din Arad. Rugăciunea de deslegare a rostit-o părintele *Gavril Bodea*.

•DETUNATA• și •FLOCOSUL•

(Doi munți vestiți în jurul Abrudului.)

— Legendă originală. —

Detunată, Detunată,
Fată mândră desmerdată,
A Carpaților mândrie
Detunată, cu trufie
Stai tu vecinic și privești
Și la tine ne dorești
Sus pe culme să-ți ședem
Ochii 'n jur să-ți desmerdăm
Și trecutul să-l visăm.
De-ai avea tu gură vie
Ne-ai spune povești o mie
Despre-o mare 'mpărăție
Cum n'a fost nici n'o să fie,
Și de Craiul ei avut
Și viteaz neîntrecut,
Care avea un fiu și o fată
Născuți gemeni de-odată.
Acești gemeni au crescut
Precum nimeni n'a crezut:
Crește-au într-o zi și-o noapte
Ca prin farmec și prin șoapte;
Când erau de zece luni
Erau mari ca prin minuni;
Ear la anii optsprezece

Nu-l mai putea nime 'ntrece
Nici în minte, nici putere.
Ei erau țară, avere.
Craiul mult se bucura
Că așa mari îi vedea,
Și avea credință tare
Într-o 'mpărăție mare
Ce-o să facă fiul său
Sub scutul lui Dumnezeu.
L'a chemat deci față'n față
Într-o mândră dimineață
Și i-a grăit cu blândețe:
— «Fiul meu, iubitul meu,
Alesul lui Dumnezeu,
Ești băiat născut de crai,
Dar 'mpărăție n'ai;
Eu pot încă mult trăi
Și de tine rău ar fi,
Să trăești fără domnie
Și fără de 'mpărăție.
Alegeți un cal și-o spadă
Și te aruncă'n lumea 'ntreagă
De-ți cuprinde 'mpărăție
Ca să-ți fie pe vecie.»
Fata sta și asculta
Și din grai așa grăia:
— «Taică, tăicușorul meu,
Ce mi te-a dat Dumnezeu,
Dacă fratele se dăce

'N lume, țară și-aș apuce,
Așa merg și eu cu el.
Nu vreau să-l las singurel
Aruncat în mâna sorții.
Luptând cu săgeata morții.
Voi să-ți fiu într'ajutor
Să aibă la luptă spor.
— «Mergeți dară. Sunteți mari
Amândoi, viteji și tari,
Și n'am temere de voi
C'o să vă dați înapoi.
Calea voastră însă-i lungă,
Și mă tem c'o să v'ajungă,
Despărțire desperată
De nu veți mai ști vr'odată
C'ați fost frați dintr'o tulpină
Ca doi ochi dintr'o lumină.
Când de asta veți uita
Și străini vă veți vedea,
Zeul Marte va trăsni
Între voi, și veți peri!»

Și-au plecat în lumea mare:
Fiul pe uscat călare,
Ear fata pe apă mare
Pribejind neconținut
Cătră mândrul răsărit.
Multă cale-au alergat,
Multe lacrimi au vărsat,

arucătorul „Novik” și torpilorul „Bismarck”.

Afară de admiralul Withöft, au mai fost uciși 3 ofițeri și 8 răniți, printre cari Iva-
now, comandantul cuirasatului „Cesarevici”.
Numărul mateloților uciși și răniți nu se
cunoaște încă.

Raport rus în afacerea vasului Ret- șitelny.

Oficial. — Locotenentul Rotșakowsky
a adresat țarului următorul raport telegra-
fic în privința afacerii contratorpilorului
„Retșitelny” cu data de 11 August.

Am sosit dela Port-Arthur cu torpi-
lorul „Retșitelny”; la Cifu purtând impor-
tante depeși, după-ce am străbătut două
zile de blocare ale inamicului. După ordi-
nele ce primisem dela admiralul Grigorevici,
am dezarmat și am dat jos drapelul torpi-
lorului. În noaptea spre 12 August am fost
atacat de Japonezii cari au sosit în acelaș
port cu două torpiloare. Japonezii au
trimis pe bordul vasului meu un ofițer cu
un detașament pentru a negocia. Ne având
arme ca să mă împotrivesc, am ordonat
să se facă pregătiri pentru aruncarea în
aer a torpilorului.

Când Japonezii începură să ridice la
câtart pavilionul lor, ultrageat pe ofițerul
japonez pălmindu-l și aruncându-l în apă;
în acelaș timp ordonai echipagiului de a
arunca de asemenea în apă pe soldații ja-
ponezi. Împotrivirea noastră însă nefiind
eficace, Japonezii puseră mâna pe torpilor.
Se produsera pe bordul torpilorului câte-va
exploziuni, dar el nu se confundă. Vasul
a fost apoi remorcat (tras afară) afară din
port de către Japonezi.

Echipagiul și ofițerul torpilorului au
fost scăpați. Aruncătorul de torpile, fochi-
stul și 4 oameni au fost răniți în mod ușor.
Aspirantul de marină Petrow opunându-se
la ridicarea pavilionului japonez a fost grav
rănit. Eu sunt rănit la piciorul drept de un
glonț care n'a fost încă extras.

După un raport al amiralului Alexiew,
locotenentul Rotșakowsky, aspirantul Pe-
trow, mecanicul, 21 mateloți, au fost scă-
pați de o șalupă chineză: ceilalți 24 de
câte diferite vase de comerț din port.

Răniții au fost transportați la spitalul
misionarilor francezi.

Știri mărunte la ultimele întâmplări de pe câmpul de război.

— „Berliner Neusten Nachrichten”, vor-
bind de vasele de război rusești, intrate în
portul Kiaociao (Tsingtau), al Germaniei, crede,
că, după dreptul internațional, guvernul german
are două căi: sau poate să lase vasele să părăsească
portul neutru până în 24 de ceasuri, după ce
și vor fi luat cărbuni ca să poată ajunge la
portul cel mai apropiat rusec, sau, dacă lasă
să treacă 24 de ceasuri fără a pleca, să le de-
sarmeze și sequestreze pe timpul războiului.

„Vorwärts” nu e de această părere. În
adevăr vasele de război au dreptul de-a intra,
în timpul călătoriei lor, într'un port neutru, a
sta acolo până la 24 de ceasuri și a lua cărbuni
și hrană până la portul cel mai apropiat, dar
vasele rusești nu se află în timpul călătoriei, ci
în fugă; aceasta le-a silit a intra la Tsingtau.
Pentru vase bătute, cari fug, au tărie acelea și
principii ca și pentru oștile de uscat bătute și
silit a fugit pe pământ neutru, adică trebuie
să fie dezarmate.

Fuga în portul german a fost pricinuită
de succesele militare ale Japonezilor — bom-
bardarea portului Port-Arthur și lupta na-
vală de lângă el — deci datorită Germaniei e
de-a desarma vasele rusești. Dacă le-ar îngădui
să plece după 24 de ceasuri, asta ar însemna
că le-a lăsat să-și facă din Tsingtau baza de
operații războinice, cele-ce, după dreptul gin-
ților, e oprit.

Așa înțelege lucrul și Anglia dovadă de-
clarația lui Balfour, Joia trecută, că țările neutre
nu trebuie să îngăduie vaselor de război ale
beligeranților a întrebuița porturile lor ca baze
de operații. China așa a și făcut, dezarmând
îndată vasul „Retșitelny”.

— Atacul Japonezilor asupra Rușilor, la
Liaoiang, cere pregătire și socoteală; căci o
luptă între două armate mari, deprinse cu arta
militară, nu s'a mai văzut, de când cu puștile
noul. În războiul buro-englez proporția era de
10 Englezi pe un Bur sau chiar de 50 pe 1;
acuma Rușii și Japonezii sunt mult mai aproape

de egalitate. Astăzi superioritatea celui ce se
apără e mare. Kuroki cumpenește înainte de a
cuteza, căci abia întrece cu $\frac{1}{3}$ pe Kuropatkin.
E tare poziția Rușilor, trebuie să fie atacată
frontal, nu se poate impresura o aripă sau
amenința retragerea și astfel a o sili să se re-
tragă, atunci, chiar fiind Rușii trăgători slabi,
atacul ar cere atâtea jertfe, în cât ar putea
aduce zdrobirea armatei japoneze, chiar dacă
Rușii n'ar lua ofensiva. La Borodino Napoleon
n'a voit să trimită în foc garda, dând ca motiv
că la atâtea depărtare de Paris, nu-și poate pri-
mejdui cea din urmă rezervă. Așa trebuie să
gândească și Kuroki, când e vorba, nu de o
parte de armată, dar de soarta războiului întreg.
Acuma nu e vorba de lupte parțiale, ci de
lupta cea mare, care, pentru Japonezi, dacă ar
fi biruiți, înseamnă pierderea războiului. Rușii
pot, după înfrângere, să se retragă, căci au îndă-
rât linie lungă de retragere, de unde le vin
neconținut ajutoare. Japonezii învinși ar trebui
să se retragă către un port, unde nu-i așteaptă
o flotă de transporturi, ci nimicirea.

Poate crede Kuroki că luându-se Port-
Arthurul, i-ar putea veni în ajutor armata ce
operează acolo? Viitorul o să deslege, poate
prin o surprindere și această nedumerire.

— Succesul cu scăparea unei părți din
flota dela Port-Arthur se întunecă prin pier-
derile ce-au însoțit-o: a murit admiralul Witt-
höft. Era pe „Tezarevici”, care a reușit a ajunge,
deși avariat rău, la Tsingtau. O dată cu Witt-
höft au căzut peste 200 de oameni, iar răniți
sunt 60. Catastrofa e aproape ca a lui „Petru-
pavlovsk”, când și-a găsit moartea Makarof prede-
cesorul lui Witthöft, dar „Tezarevici” nu a fost
scufundat. Vasele rusești expuse ar fi
încate de bombele aruncate de Japonezi de pe
dealul Lupului în portul interior au ales calea scă-
pării prin fugă. Despre „Novik” se spune că a
plecat din Tsingtau, după-ce a luat cărbuni.
Flota dela Port-Arthur e ca și nimicită iar
Port-Arthurul în ajunul căderii.

— După știri din Paris, la Petersburg
ved foarte în negru situația. „New-York Herald”
ziar prieten Rușilor, află că Kuropatkin a su-
ferit de cuvînd o lovitură crudă și că se aş-
teaptă și la mai rău. „Matin”, de asemenea
rusofil, zice că la statul major se crede că deși
centrul Japonezilor stă pe loc, aripa lor dreaptă
operează spre Nord, iar aripa lor stângă des-
voltă la Sud o activitate a cărei înțeles sinistru
e lămurit

Când după atâtea nevoi
Ce suferi-se ei doi
Sau trezit pe la nseratul
Că nu dau unul de altul.
Alergat-au alergat,
Multă lume au umblat,
Dar de urmă nu și-au dat.
Anii treceau cu grăbire,
Dar ei n'aveau nici o știre.
Care, unde-a rătăcit?
Mai e viu? Ori a murit?...

Fiul s'a făcut domn mare
Prestea o împărăție, care
Cuprindea și munți și mare
Pân' la cel mai largi hotare.
Fata tot umbla pribeagă
Intrebând de flori și earbă:
Nu cumva ele-au văzut
Pe fratele ei pierdut? —
Iarba nimic nu-i zicea,
Florile răspuns nu-i da;
Ea plângea și suspina
Și spre răsărit privea...

Iată odată să ivește
Un crat vechi ca din poveste,
Cu păr lung lăsat pe spate
Cu sprâncenele mbinat

Și-o coroană ce'n nori bate,
Eși-se la vânătoare
După d'albe câprioare.
Umblând el așa prin munți,
Vede-un cap cu perle cărunți;
Privindu-l mai cu încordare,
Vede că-i femeia mare
Cum p'aici nu mai văzuse
De când pe sora-o perduse. —
E frumoasă, e măreață;
Păr cărunt, dar mândră'n față
Ca roaua de dimineață.

— „Ce cauți tu spre răsărit,
Fată mândră de iubit?”
— „Nu sunt fată de iubit,
Ci sunt de compătimit!
Caveam un frate iubit
Și nu știu unde-a murit?!”
— „Nu te supăra surată
Că și eu aveam odată
O soră ce ma iubit
Și după mine-a pornit.
Dar de mult e p'allă lume
Că nu i-am mai dat de nume.
Haid, fi tu a mea soție
Ici, în asta împărăție.
Dacă sora mea a murit,
Bine că te-am întâlnit.

Să uităm de cei periți
Și să trăim fericiți! —

Dar când mâna ei și-au dat
Cerul s'a înnourat
Zeul Marte a tunat
Și-a dat un trăsnet cumplit
Încât ei s'au împetrit!
Craiu-așa s'a spăimântat
Încât sus s'a ridicat,
Părul i-s'a spulberat
Și către cer s'a nălțat
Oblu, drept, într'un vâlvoi,
Din care-au crescut brazi moi
Așa cum îi vedem noi. —
Fata fruntea și-a ncrețit
Părul jos la slobozit
Și așa s'a împetrit!
Lumea n'treagă s'a mirat
Când acestea le-a aflat
Și n'atădă nume le-a dat:
Nesțind cum chiamă fata
Au numit-o „Detunata”,
Iar pe craiul drăgostosul
Il numesc de-atunci „Flocosul.” —

Ntoul Stăfărel.

* Chestiunea înființării unei foi pedagogice.

(Memento pentru învățători)

Nu cred să fie între noi unul, care să nu știe din destul aprecia rolul important ce-l are ziaristica în zilele noastre. Prin ziaristică se manifestă idealurile, dorințele, interesele, se apără drepturile indivizilor, partidelor, națiunilor și ale statelor. Ziaristica are misiune apostolică de a propaga moralitatea și cultura, are misiune de a ne instrui, a ne nobilita, a ne apropia tot mai mult unul de altul, de a ne înfrăți la oaltă, de a ne strânge rîndurile: c'un cuvînt ziaristica este *motorul tuturor ev-nimentelor nu numai din țeară ci chiar și din univers.*

Cunoscînd importanța ziaristică, indivizii, partide și națiuni s'au și grăbit de au întemeiat ziare. Astăzi nici nu este partid, asociațiune ori reuniune de dai doamne, care să nu-și aibă organul ei propriu. Industriașii, meseriașii, comercianții și căltunarii își au organele lor proprii. Dacă ne întoarcem la noi învățătorii Români gr.-or., cari sigur nu suntem nici într-o privință alt-cum mai pe jos de cît clasele amintite, ce vedem? Învățătorii gr.-or. Români din 3 diecese nu suntem în stare să ne înființăm un organ de specialitate. Îți trebuie mai mare ironie a sorții? În adevăr stare de plîns! Nu de mult am cetit într-o foaie că *nefericiții orbi își au joia lor proprie în Budapesta.* Pentru Dumnezeu, mai pe jos suntem noi și de cît acești nefericiți? Sigur că nu, dar trebuie să recunoaștem că suntem *prea indolenți*, suntem *nepăsători* de interesele noastre proprii. Înființarea unei foi pedagogice nu e numai o datorință, ci este o *necesitate*. Astăzi fiecare om cetește. Birjarul trîntit în birjă își află hrana intelectuală în foaie. Nu mergem mai departe, ci chiar pilăritele își astîmpără necazul vieții cetind atare »Fris ujság«. Tot asemenea zidarul, hamalul, economul... oboșiți de munca grea adorm cetind... numai învățătorul român să nu cetească? Și dacă cetește să nu cetească, ceea-ce se ține de *branșa sa*?

Ei, așa nu mai merge. E timpul suprem ca să ne strîngem rîndurile, deoarece *mîntuirea numai prin noi înșine poate să vină.* Să stăruim din toate puterile, să ne desbrăcăm de ori-ce indolență, să strîngem *denar lîngă denar și să ne înființăm o foaie*, care să fie numai a noastră, a dascălului român; care să ofere sfaturi celor neorientați, să mîngăie și să apere pe cei apăsați ori neîndreptățiți, să încununeze cu lauri fruntea celor bine meritați. În jurul aceluia organ să ne adunăm cu toții, tineri și bătrîni, bogați și săraci, să fim cu toții un trup și un suflet, avînd cu toții, aceleași *idealuri* aceleași *tendințe* și aceleași *nevoi*!

Suntem în preajma adunării generale. Cei chemați *măsurați* și *cumpeniți* mijloacele înființării, susținerii, modul de redactare a acelei foi, *ca cuvîntul cît mai curînd trup să se facă!*

Roșia, 14 August 1904.

Iosif Stanca,
învățător.

Din străinătate.

Tratatul comercial austro-german. Atît Germania cît și Austro-Ungaria vor să încheie cu noi convențiuni comerciale. Tratatul cu Germania sunt deja destul de înaintate. Cele cu Austro-Ungaria vor încheie probabil în curînd

De aceea e interesant ca să urmărim tratativele ce aceste țări le urmează cu altele și deci vom publica regulat tot ce vom putea afla cu privire la aceste tratative.

La Roma se asigură că știrea ziarului Stampa din Turin, după care tratativele dintre Italia și Austro-Ungaria nu vor putea da un rezultat bun și deci ar fi vorba despre stabilirea unei înțelegeri provizorie, e inexactă. Nimeni nu se gîndește la un aranjament provizoriu. Tratatul de comerț va fi probabil încheiat curînd, va intra în vigoare a tratatului germano-austro-ungar.

— Este probabil că tratativele pentru încheierea unei convențiuni comerciale între Germania și Svițera, întrerupte în Octomvrie trecut, vor fi reluate în cursul lunii acestăia.

Tratatul comercial austro-italian. Se crede că Italia se va mulțumi cu clauza de a exporta, cu vamă scăzută, 200.000 de hectolitri de vin pe an, în Austro-Ungaria. În total tratatul cel nou n'o să se deosebească mult de cel vechiu. Dacă nu i-s'ar primi acest punct, Italia ar fi nevoită să alerge la războiul vamal. Ne mai putînd pescui în apele Austro-Ungariei, Italianii vor pescui dela Spizza în jos, căci acolo pescuirea e slobodă. În privința cabotajului și a negoțului cu lemne și cai vor lua măsuri de apărare, astfel vor pune taxe diferențiale față de porturile austro-ungare, răspunzînd la îngreueri cu îngreueri.

Camera Engleză. Lansdowne răspunzînd la o întrebare, declară că guvernul englez nu poate primi de loc părerea guvernului rusesc că beligeranții ar avea dreptul de a distruge vase neutrale avînd contrabandă pe ele, nici nu poate admite că chipul cum s'au purtat cu »Knight Commander« ar corespunde la cerințele dreptului internațional. Negocierile se urmează și se crede că fapte de acest fel nu se vor mai repeta și că se va ajunge a căpăta o înțelegere dreaptă în chestia contrabandelor.

Conflictul turco-american. Escadra americană a sosit erî la Smirna.

Conflictul turco-american a intrat din nou în faza negocierilor dintre Poartă și legațiunea americană.

Un singur punct din cercurile americane ar fi pentru moment obiectul opozițiunei Porței.

Internatul de fete din Beiuș.

În internatul Pavelian de fete din Beiuș, se primesc eleve gr.-cat. și gr.-or. Taxa anuală e 300 coroane, în două cel mult în 4 rate egale anticipative, adică: în 1 Septemvrie, 15 Noemvrie, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevele așezate în internat pentru sumele amintite primesc proviziunea întreagă, adică: cuartir, întreținere corespunzătoare și bună, luminat, încălzit, spălat, instrucțiune specială în studiu, în declamări, în cant, în diferite dexterități, în lucruri de mîna, economia casnică, în fie-care zi în anumite ore instrucțiune, conversând în limba maternă, maghiară, germană, la dorința expresă din limba franceză, — primesc uniformă, care constă dintr-o haină, 2 surte în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară și o manta de iarnă. Didactrul anual pentru școala civilă a internatului e 12 coroane, taxa de înscriere 4 coroane, pentru școalele elementare 6 coroane, taxa pentru fondul de pensie 30 filerî pentru testimoniu 2 coroane, pentru programă 1 coroană, taxa pentru instrucțiunea în limba franceză 20 coroane la an, taxa pentru instrucțiunea în pian de 3 ore la săptămîna (1¹/₂ oră instrucțiune, 1¹/₂ oră deprindere) cu întrebuintarea pianului 60 coroane la an. Toate acestea și spesele pentru cărțile trebuincioase, materialul de scris, de desemn, de lucru de mîna etc. nu sunt cuprinse în suma mai sus amintită de 150 floreni respective 300 coroane, deci despre acoperirea acestora trebuie să se îngrijească părinții sau tutorii. Pentru instrucțiune de dans încă e a se

plăti o sumă oare-care moderată, ce se lește din cas în cas în învoială cu măiestrîdans. Pentru folosirea vestmintelor de nastică ale internatului e a se plăti 2 coroane pe an.

În internat se primesc eleve de I. clasă a școalei civile și eleve de I.—IV. clasă școalelor elementare populare. Elevele școalelor civile vor cerceta școala civilă publică a internatului, iar elevele școalelor populare vor cerceta școala elementară populară stat din loc.

Elevele, cari voiesc a fi primite în internat au să-și înainteze petițiunile pentru mîre la Rectoratul Internatului Pavelian de Beiuș. — Petițiunile sunt de-a se înscrive: 1. Cu carte de botez. 2. Testimoniu școlar. 3. Atestat medical. 4. Atestat de revaccinare.

Elevele primite au să aducă cu sine: 6 bituri și fuste din fie-care câte 6, — din care 3 au să fie din barchet colorit; 12 părechi ciorapi negri; 1 umbrelă mare; 2 părechi ghete înalte, cari trebuie să fie de tot nou; 1 manta de primăvară de culoare vînașă neagră; 4 haine de casă, din cari 2 de barchet, 2 din creton, de tot durabile; 1 plapomă două învelitoare; 2 perini cu 4 fețe albe cearșeafuri; 6 ștergare; 6 serviete; 1 fată masă; 2 pieptene, unul rar și altul des; 1 perie de dinți; 1 perie de haine; 2 perghete, săpun, praf de dinți.

Elevele să aducă cu sine conscrierea tuturor obiectelor și uneltelor trebuincioase în două exemplare.

Elevele primite au să se prezenteze în internat la 10 Septemvrie 1904. Înscrîerea școala civilă gr.-cat. de fete vor fi în 1 Septemvrie.

Direcțiune

NOUȚĂȚI.

ARAD, 19 August 1904.

Ziua împăratului în Arad.

Ziua împăratului în Arad a fost o zi brată de Români erî Joi, ca și în altele, cu deosebită pompă și solemnitate, ce dovedește în chip neîndoios atenția și gingașă, supunerea omagială și simțurile loialitate al Românilor față de bătrîna monarh. În general Românii cînd n-își dau ocaziune, ei nu înfrîlșă un moment de a-și manifesta în public deschiș sentimentele lor sincere și de alipire și fidelitate către tron. Ce noi, ori cît de imodești am arăta, nu întîrziăm să o relevăm îndeosebi de exemplu ne aducem aminte, cînd era afară de lege din anul trecut, Românii se înrolau de bunăvoie ca »soldați ai împăratului«, plăteau dare nesomași, des-bau și condamnau în modul cel mai purtarea scandaloasă a kossuthiștilor dăioși și insultători de coroană. Acum o n o m a s t i c a împăratului ghiașii din Arad s'au arătat și mai răi. Ce isbitor contrast între atitudinea deplină de respect pentru domnitor a mânilor și purtarea revoltătoare a coștenilor noștri maghiari, mai ales a școlii din Arad, cari la *inițiativă oficială* au să demonstreze cu »loialitatea« lor înoscută, cînd e vorba de împăratul — Iluminația îndătinată nu s'a făcut. Fiind nici lămpile pe străzi n'au fost măcar aprinse afară de câte-va cari zăreau aproape batjocură la câte un colț de stradă ca din îndepărtare infinită.

Toată loialitatea lor s'a mărginit la minare câtorva ferestre și la cutrierarea zilor cu muzica militară, ceea-ce de este un act de manifestare a sentimentelor de supunere omagială ale armatei, și a

INSERTIUNI și RECLAME.

Nouă prăvălie de piele!!!

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a p. t. public, că sub firma

Bineth Ignác

deschis în **Arad, Vörösmarty-utca 1 sz.**
o prăvălie de

piele, articoli de ghet.

Activitatea mea prin prăvălii mai mari din
în decurs de 17 ani m'a îmbogățit cu ex-
periențe, așa încât cum pot satisfac pre-
tenșiunile călciunilor și pantofarilor atât din
cât și din provincie.

În asortimentul meu bogat aranjat se
găsește toți articoli aparținători branșei mele.

Piele șevro și box americane cele mai
bune, talpi Soudan kalf și vaches de prima
calitate.

Cu deosebită atențiune am aranjat depo-
zitul meu cu toți articoli și sculele necesare:
talpoduri, ată pentru călciunari, mătasa de
lână, carl stau totdeauna la dispoziția publicului
cumpărător.

Am aranjat mai departe și un local
provăzător cu mașini moderne pentru croitorie,
unde se pregătesc după măsură din materia cea
mai bună lucrurile cele mai fine de ghet.

Când recomand atelierul meu binevoito-
rului sprigin al on. public, garantez totodată și
decurirea promptă și cu îngrijire a comandelor
ce se vor face.

Rămân cu deosebit respect:

Bineth Ignác.

Biroul de credit reforme și de încasare

Seidl és Matiegka

Arad, Józsefváros, Küttl-tér 3 szám.

Informațiuni și deslășiri confidentiale
în afaceri deosebite cât și despre
cereri grivate de pretutindeni în țară și
străinătate, în modul cel mai conștiincios
și discret.

Primește

contra honorar moderat afaceri de încas-
are dela comercianți și industriași, în-
casarea pretensiunilor dubioase pe cale
pacifică ori procesuală, mai departe

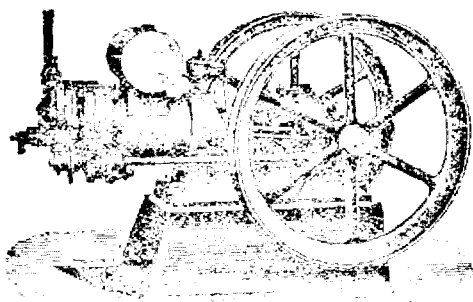
mijloace

afaceri de împrumut și financiare, achitări
de datorii, precum și vinderea și cumpă-
rarea de bunuri și realități.

compturi de cambii. Losuri în rate.

Numărul Telefonului 86.

**Birou de mecanica și atelier de mașini.
Intreprindere de instalațiuni
de gaz și apadacte.**

BEER ISTVÁN

inginer privat.

318

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS, Küttl-tér

Tot felul de instalațiuni de iluminare
de ori-ce sistem, deposit de reflectori,
instalațiuni de băi și closete.

Executare specialista de reparațiuni
de mașine și cazane.

Planuri și bugete gratuite.

Numărul Telefonului 86

Am onoare a aduce la binevoitoarea
cunoștință a p. t. public, că pe Strada
Kossuth Nr. 43 în **Arad** a trecut în po-
sesiunea mea

prăvălia de faur

(mai înainte a lui Stamberger Jozsef)

După o experiență de mai mulți ani
câștigată în faărict din Budapesta și Viena,
am ajuns în plăcuta situațiune să pot în-
deplini tot felul de lucrări dela cele mai
simple până la cele mai complicate prompt
și pentru prețuri foarte culante.

Rugând binevoitorul sprijin al onor.
public, rămân

Cu deosebit respect:

Végh István

337

măestru faur.

Stabiliment de Hydrotherapie.

„Wällischhof.“

Stațiune de tren și poștă Brunn —
Maria — Euzersdorf, 30 min. departe de
Viena.

236

Arangement modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi
electrice, de aer de soare, massage, eletri-
sare, gimnastică svedă etc).

Prețuri moderate

Cu prospecte și informațiuni mai de-
tailate stă la dispoziție direcțiunea și me-
dicul stabilimentului: Dr. Marius Sturza.

Prăvălia de fer și deosebite instrumente

a

Fraților Berta

(Berta-Testvérek)

Arad, Andrásy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer și mărfuri de metal, în
diferite instrumente, în *ferării pentru mobile*
și *edificii*, *cuptoare de fer de Nadrag* și
Meiding de primul rang. Mașine (sparmert)
pentru bucătării de Olanda elegante, specia-
litate pentru economia de casă, *dulapuri*
pentru ghiță.

Arme *Ferlach* și *Piper*, puște pentru vânători.
Monopol de vânzare a *coaselor de oțel Ba-
rabás Béla* și a *pumpelor de stropit* contra
peronosporiei pe lângă o garanță de 10 ani.
Instrumente de vierit etc.

Foarfece engleze *Solingene veritabile*, *pene-
șiluri* și *briciuri*,

Deposit exclusiv **„AHOI“**.

Pe seama ținuturilor sud-
ungare unicul deposit al lu-
strului de argint: **VENUS**
pentru *cuptoare*.

Comandele din provincie se efectuează pentru
prețurile ieftine de zi. Nr. 221-50

FISCHER KÁROLY

Oricior de pânze pe drot, de impletituri de drot, de
site și de funduri de drot de oțel pentru paturi.

ARAD, József főherceg-ut 8. szám.

Recomandă diferitele sale fabricate de pânză de drot (de
pru (aramă), fer și de pânză de drot suflat cu țino, care
stă în deposit) mai ales pentru mori, fabrici și pentru
scopuri economice, recomand de asemenea sitele pentru ciu-
rile ventilatoare Bacher.

Pregătesc impletituri de drot pentru îngrădit grădini, par-
curi pentru găini și paturi de salbatăciuni, construiesc
muri (potreacuri) de ales petricele, nasip și carbuni de peatră
pentru scopuri de zidire, de mine, de grădinărit, grilaje pentru
poarte la pivnițe și magazine, receptori de schituri pentru
muri la locomotive și de fabrică.

230

Funduri de drot de oțel pentru paturi.

pentru puțința de a se ținea curate sunt foarte recoman-
date. Diferite site de păr, fer, cupru (aramă) și mătasa,
muri pentru tabac și site pentru cernut, precum și tot felul
obiecte neînșirate aci se pregătesc și construiesc în cali-
tatea cea mai bună pentru prețuri moderate.

Máringner József

a deschis pe strada Boczko Nr. 2

o prăvălie pentru croitorie de domni

arangiata conform cerințelor moderne, unde se află tot felul de
postavuri indigene și din străinătate pentru haine, și se confec-
ționează tot felul de haine și uniforme după măsură.

Cu deosebită stimă:

Máringner József

309

croitor de haine și uniforme.—Strada Boczkó Nr. 2.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea Volta.

Nu e leac secret

Vindecă și înviorază sub garanție.

Aparatul acesta, vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulației sângelui, anemie, amuleți, ticătuiri de ureche, bătăie de inimă, scăderii de tensiune, astma, auzul greu, scăderii de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâini și picioare, slăbirea peste tot, reuma, podagră, ischias, umedul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circula-

țianeregulată a sângelui și contra multor altor boala, care la tratare normală a medicului se vindecă prin electroshock. Insușirea acestui aparat este, că vindecă nu numai din timp în timp, ci introduce constant în corpul omului binefăcătorul curent, când pe departe vindecă cu succes boala adâncă, care pe de altă parte e cel mai bun suport contra îmbolnăvirilor.

Deosebită atențiune e a se da împrejurarilor, că acest aparat vindecă boala veche de 20 ani.

În cancelaria mea se află atestate înscrise din toate părțile lumii, cari prețuiesc cu multumire intervenția mea și ordinesc pe cine vede, adevărată. Pacientul, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca prin aparatul meu, primește banii înapoi.

Unde ori se învioră și se scutură rădăcină, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. publice asupra faptului, că aparatul meu nu poate fi confundat cu aparatul „Volta”, care atât în Germania, cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu electro-magnetic prin deosebita-i putere vindecătoare, e în genere cunoscut, apreciat și respândit.

Chiar și ieffinătatea extraordinară a acestei mele electro-magnetice e recomandă cu încredere.

206

Prețul aparatului mare e Cor. 6.

folosibil la morburii învechite

Prețul aparatului mic e Cor. 4.

folosibil numai la copii și la femei de constituție foarte slabă.

Locul central principal de vânzare și expedare pentru țară și străinătate e:

Müller Albert, Budapesta, V., str. Vadász 42. K
celul str. Kálvin.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rănă, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA”

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen des, zestre pentru totuși, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 10—100 cor. se plătesc la moment în ziua morții întâmplătoare;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, rănă, revizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grândinei: grâu, secară, orz, ovăz, orz, viș, vinet, plante în du vitale: cânepă, in, altele, aurătoare, țenac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuare mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania” în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

4-3 — 168

Asigurați contra furăturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra grândinei: cucuruzul, grâu, secară, ovăzul și toate plantele economice!

Asigurați contra focului: case, bucată, mobilă, vestimentație, mărfuri!

Cel mai preferit, mai bun mijloc de colorare a părului

MELANOGENE

în culoare neagră și brună.

Cu preparatul acesta escelent și nevinovat, pe barbă, mustați în cinci minute se pot colora în negru ori brunet. Colorarea e constantă și nu se poate oșeb de culosrea naturală, nici cu săpun, nici apă caldă, nu se șterge și nu murdărește.

E nestricăcios și modul de folosire foarte simplu.

Prețul 2 cor 80 fl.

Ori-ce păr carent își recapătă culoarea naturală prin folosirea preparatului

Hai Regenerator alui Földes

Acesta nu e farfă, ci un preparat care redă frumusețea naturală a părului. Astfel părul blond devine iar blond, cel brun brun, cel negru-negru. Prețul 2 cor.

Pentru a face părul blond.

Preparatul acesta, în câteva minute puteți prefera ori-ce păr în culoare atât de plăcută, aurie, în culosrea naturală, ori cenășie, ori în vre-o altă culoare blondă fără a ataca părul. — Prețul sticlă mică 1 cor., sticlă mare 2 cor. Rugăm a fi cu atenție la mară.

G. FÖLDES KELEMEN

FARMACIA ȘI LABORATORIUL CHIMIC, ARAD.

Telefon Nr. 111

CIOBAN ȘI NADRA

maestro zidar diplomaț.

A. R. A. D. Deák Ferencz-utca 34 sz.

Avem onoare a aduce la cunoștință public ziditor, că sub firma de mai sus am deschis

un birou de zidire

Primim tot felul de lucrări de zidire și anume: zidiri noi, transformări de zidiri vechi, construirea de frontispicii cu materiale ori fără materie atât în loc cât și în provincie, pentru garanță de 3 ani.

Primim construiți de planuri, facem de buget pentru prețuri foarte ieftine.

299

Cu toată stima:

CIOBAN ȘI NADRA.

Baie de cadă „DIANA”

ARAD, Halász-utca 1. szám.

Băi de cadă 50 bani, 70 bani, 80 bani și 1 cor.

APĂ DE APADUCT.

Cerem numeroase vizite.

özv. VADNAI LÁSZLÓ

Băile stau la dispoziție dela 5 ore dimineața până la 10 ore seara.

Apă minerală naturală cu efect nedeclarat.

B A N I !

Pe lângă modurile de plată de mai jos, prin intervenția biroului nostru se pot apăta împrumuturi ipotecare replătibile în anuități, pe posesiuni fonciare, case în orașe, mai departe credit personal preoților, ofițerilor, funcționarilor de stat și particulari, comercianților, industriașilor și pensionaților pe lângă replătire în 5-21 ani, cu garanții ori fără garanții, în cel mai scurt timp și pe lângă cea mai perfectă discrețiune. Remunerația noastră modestă numai după ajungerea scopului, decursiv va fi plătită. Documentele necesare cancelaria noastră le câștigă pe propriile ei spese, cari spese vor fi plătite asemenea decursiv.

A) Favorurile extra ordinare mai noi a împrumuturilor câștigate prin intervenția noastră:

1. Informațiunile sunt ieftine. 271
2. Detrageri puține.
3. Depurările să desoriu anual din datorie și interesele vin socotite numai după sumele reduse și interesele și capitalul se poate depura laolaltă.
4. După întârziere motivată de plătire, amendă nu se plătește.
5. La dorință după rate vine incassatorul acasă, ori se pot plăti prin cheque postal nefrancat.

B) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre cu depurare pe quartale:

1. Sunt foarte ieftine, pentru-că suma plătită la cuartal se detrage imediat din datorie și debitorul totdeauna plătește după starea faptică a datoriei interesele.
2. Cvotele aduceau un venit de regulă de 8% și dividendă în urma circulațiunii și se mai poate urca an de an; asemenea anual se escotentează.
3. Cvotele pe lângă abdicare prealabilă se rescumpără în suma lor totală.
4. Un astfel de împrumut se achită cel mult în 2½ ani, după care ori-ce obligament de plată încetă.

C) Favorurile extraordinare a împrumuturilor noastre ipotecare:

Depurare de 15 ani	4-75%	Depurare de 40 ani	3-15%
22	4-9%	46	2-96%
30	3-75%	50	2-85%
32	3-50%	60	2-65%
33	3-30%	65	2-33%
35	3-25%	70	2-30%

În plăți se cuprinde nu numai interesele și spesele de administrare ci și depuratiunea din capital

— Birou aradan de informațiuni. —

Posesori KLONDA și SZATMÁRY

ARAD, Strada Salacz nr. 3.

Apă minerală naturală cu efect vindecător.

Apă aeră de Boholt

e recreatoare, curată ca cristalul și cu efect vindecător.

Amestecată cu vin ori sirup dă o beutură plăcută și recreatoare.

0 sticlă mare (2 litre) 26 fileri

0 sticlă mica (1 litru) 18 fileri.

Se poate comanda și furnisa la locuința dela

Hartmann Samu

magzin de ferarie și coloniale

ARAD, Boros Béni-tér 1. Telefon Nr. 373

Comanle din provincie se efectuează prompt și echitabil.

Apă minerală naturală cu efect vindecător.

Tigle Căramizi

mai departe țigle pentru poduri de case 4 cm. de groase, țigle pentru fântâni, țigle pentru traverse, și ori-ce alte țigle necesare la zidiri se fabrică în cantitate mare la stabilimente fabricii de țigle și cărămizi dela Micalaca. — Proprietar al firmei

Pollák Sándor

— ARAD, BIUROUL CENTRAL. — 298

ARAD, Hălér Nr. 1. Telef. 206 și 255

Condițiuni favorabile de plătit, prețuri echitabile.

Am onoare a aduce la binevoitoare cunoștință, că am deschis în Arad-Belváros strada Választó Nr. 30 (casa proprie) atelier

de măsurit pentru zidiri și mobile,

unde pregătesc lucrările aparținătoare acestei branșe pe lângă cele mai ieftine prețuri în modul cel mai culant.

Primesc lucrări aparținătoare branșei mele, anume lucrări de măsurit la zidiri lucrări ori reparări de mobile după moda cea mai nouă

în modul cel mai bun executate și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Experiențele de mai mulți ani, făcute în fabrica lui **tfj. Ceiler István**, precum și folosirea de lemn uscat și cel mai bun nu adus în poziția aceea plăcută, că în privința asta să satisfac ori-cărei comande. Recomandându-mă spriginului binevoitor al p. t. public,

remân cu stimă:

Pápay Lajos,

măstru-măsar.

Tuschák Vilmos,

argintar.

ARAD, Batthányi-utca 23, I em. 8 ajtó.

Primesc ori-ce fel de lucru aparținător acestei branșe pentru prețurile cele mai moderate și pe execuțiunea cea mai bună.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitate cea mai bună.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urmă strop, ear sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate se îndepărtează numai de cât, prin asta pompa nu se strică și nici vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se dă o garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de oare-ce la întreținerea de apă nesiposă ori murdă nu abzie serviciul. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție pe 3 ani (reparare gratuită). Șurube potrivite unitare și țevi de cânepă din lăuntru căptușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftine

Fântâni cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

Arad, Rákóczy-utca 27. sz.

Stropitori de vie se primesc spre reparare.

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

ARAD, piața Boros Béni Nr. 6
o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandați din locuri de primul rang.

Primește comande de turnătorie și obiecte de arangia-mente pentru mori, anume ventiluri de moară și petri de moară.

Fer bătrân și metale se cumpără în ori-ce cantitate.

Cărbuni de fag se pot căpata pentru prețuri estine.

Rugând prețiosul sprijin rămân cu stimă:

Szántó Izidor

fabricant de fer și oțel în Ujdézna.

MÁRTONYI VICTOR

tinichier de zidiri și arte, instalator de apaducte.

Se recomandă mult onoratului public pentru pre-gătirea de ori-ce lucrare de tinichier.

— Prețuri solide. — — Esecutare promptă. —

Distins cu premiu la expoziția milenară.

Stipendiu de Paris.

Cu stimă:

MARTONYI VICTOR

ARAD. Local: Piața Boros-Béni Nr. 2.

Locuința: Strada Sárossy Nr. 2.

(Casa d-lui Purcariu).

4%
4 1/2%

BANI!

4 1/2%

pe realități și bunuri cu 4—4 1/2% amortizațiune la locul I. și II. la spese anticipative, precum și credit personal exoperează grabnicul și sigur

PHILIPP GRÜN WALD

Agentură de bancă, Incasso,

Biurou de informațiuni

TEMESVÁR, Józsefváros, Küttl-tér Nr. 5.

Maî departe mijlocesc vinderea și cumpărarea de case, bunuri, cafene, hoteluri, restaurante, prăvălii de tot felul; am prenotate case pentru vânzare dela 2000—140.000 coroane depunerii favorabile de capital cu 7 1/2—8% venit curat, vindere de pământ etc., arende de pământ dela 100 jugăre în sus.

4 1/2%

BRAUN GUSTÁV

măsar.

Arad, Petöfi-utca 11 sz.

Primește tot felul de lucru aparținător branșei sale, executat în modul cel mai constiențios și cinstit.

Rog spriginul prețios al p. on. public, rămân

Cu stimă:

BRAUN GUSTÁV

măstru măsar.

331

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștința a m. e public, că pe **Strada Weizer János Nr. 18** casa Doamnei ved. Dr. Petkó, am deschis un

atelier de tapiserie și înfrumșetare

corespunzător intru toate recerintelor de azi.

După o experiență de mai mulți ani câștigată prin po-văliile de acest fel în Arad, precum și în urma legăturilor mele cu cele dintăiu fabrice, am ajuns în poziția plăcută a satisfac pretensiunilor celor mai înalte ale on. public în această privință.

Primește arangierea completă de hoteluri, restaurante după moda cea mai nouă, prompt și pentru prețuri culate primește renovări, reparațiuni și obducerea de biliarde etc.

Rugând sprijinul binevoitor al on. public, rămân

Cu deosebit respect:

SZILVÁSY ISTVÁN, tapetier

LENGYEL GYULA

lăcătar de zidiri.

Arad, Strada Vörösmarty Nr. 3.

Pregătește accesoriul de fer pentru zidiri, grilaje pentru cimitire, mașine de fert în formă de masă și ori-ce fel de lucrare de lăcătar.

332

Cu stimă:

Lengyel Gyula.

Ocaziune excepțională!

Din cauza zidirei și câștigării de local, vin-
dem pentru prețuri originale de fabrică:

Servicii de prânz, de cafea, de cîi și de mocea.
Ceasce de cafea, cîi și de mocea în sute de feluri.
Farfurii, tot felul de etaloane (blide) și ștelage
pentru fructe și aluaturi.

SERVICII DE ȘTICLA fabricate excelente din țeară și din străinătate.
ȘTICLE, PAHARE, FARPURI DE ȘTICLA dela cele mai simple până la
cele mai fine.

SERVICII Pentru LICORURI, VIN, ȘI BERE colorate ori din sticlă de cristal.
Obiect de lux și folosire de alpacă și argint de China, execuțiunea cea
mai modernă.

Obiecte de lux, vase, figuri etc. din porțelan fin, maiolica și fayence. —
Vase de nichel, măști de metal, articol pentru aranjarea de culine. —

Tasuri pentru servirea de alcool, și altele din lemn, sticlă și metal.

Requisite de mâncare din alpacă, ori argintate ori nickelizate, fabricate
din țeară.

Lămpi: Pentru saloane, dormitor, refectorii, birouri, pentru
apartamente de biliard și cabinete de lectură: Pentru
restaurante, localuri de grădini și buline. Cu iluminare electrică, de gaz,
acetylen, petrol ori spirit.

Ocaziune binevenită dar foarte scumpă pentru cumpărarea de
trusouri, și alte lucruri pentru aranjarea de locuințe, villi,
verande și locuințe de câmp.

308

Gebhart J. és Fia.

ARAD, Andrassy-tér 16 szám.

Fondat la 1850 Nr. Telefon. de stat și com. 219.

Comandă din provincie se execută prompt și la
moment. Izvor notoriu pentru revinzători, negari,
măști și restaurante.

— Întreprindere de sticlărie.

SUCCES GARANTAT!

Biron tehnic pentru zidirea de cuptoare de impregnare

Nr. privil. m. 29.468.

HOLZNER LAJOS

fabrica de vapor pentru impregnarea de cărămizi.

L U G O S.

178

Recomand cuptoarele mele excelente pentru tot felul de
cărămizi impregnate pietri fundamentale, de drumuri și de cabeli
etc., cari absolut nu permit pătrunderea și isvorirea apei.

Deslușiri, budget, modele precum și materii necesare
pentru experimentare trimis gratuit.

Institut propriu pentru explorarea de lut străin.

Investițiune minimală!

S'a dovedit dd excelent!

Kőszeghy Sándor

— tunc —

Arad, Boros téri-tér 6.

(Casa Vanicsek)

335

Primește tot felul de lucru de tinichea, (reparări de
apaduct) dela execuția cea mai simplă până la cea mai
artistică. Ori-ce reparație se face prompt și grabnic.

— Lucru remarcabile de specialitate, prețuri culante. —

Am onoare a aduce la binevoitoarea cunoștință a
p. t. publicului din Arad și jur, că am deschis în
Arad, strada Batthány Nr. 38.

o prăvălie pentru

pictatul de firme și pentru vopsit.

Primește pentru prețurile cele mai moderate pic-
tarea de firme, adrese, de embleme pe sticlă, lemn,
tinichea, pânză etc. dela cea mai simplă până la cea
mai artistică, precum și vopsiri de biserică etc.

Inscrisit pe steaguri, monograme, embleme fami-
liare pregătesc prompt și pentru prețuri sensațional de
echitabile.

Primește mai departe vopsirea mai simplă, și mai
artistică pentru prețuri solide.

Pentru lucru de vopsire pe seama domnilor archi-
tecți prețuri separate avantajoase.

Când rog spriginul și încrederea p. t. public, tot-
odată promit că pentru lucrul pregătit la mine cu con-
știentiositate și punctualitate primește toată garanția.

Rămân cu deosebită stimă:

Kenderossy Imre,
pictor de firme și vopsitor.

Fabrică de mobilă în Arad.

Am onoare a atrage binevoitoarea a-
tențiune a m. on. public asupra

fabricei mele de mobilă

aranjată în

Arad, colțul străzilor Deák Ferencz
și Lázár Vilmos,

unde se pregătesc paturi de fer, mese, du-
lapuri pentru lavare, căruțe pentru copii
executate în modul cel mai artistic. Cu
începerea sezonului recomand moderatorul
de căldură pentru cuptoare, cari le am în
vânzare pentru prețuri culante și executate
foarte cu gust.

Fac la comande noi și provăzute cu
gravuri și desennuri după cerere. Hotelie-
rilor, cafeștilor și proprietarilor de localuri
de vară recomand flegoriile mele și scan-
nele mele de grădini fabricate proprii. Se
primește reparatură de mobilă, politură și
vopsire de nou.

Recomandându-ne binevoitorului sprigin
al m. on. public din loc și din provincie, ră-
mânem cu perfecta stimă:

FLEISCHER TESTVÉREK

ARAD,

316

Colțul străzilor Deák Ferencz și Lázár Vilmos.

Tocila și reparatură de corturi
a lui

SPITZ ANTAL

ARAD, Deák Ferencz-u. 10 sz.

Recomandă prăvălia sa bogată în tot felul
de cuțite de oțel Solingen p. economia de casă,
de briceaguri, foarfeți și unelte p. măcelării.

Primește pe lângă garanția tot felul de lucru
tocilă: ascuțirea de briciuri, de mașini pentru
taiat părul (pentru o bucată 1 cor.), de foarfeți.

Se primește de asemenea reparațiuni de
corturi și umbrele cu cele mai fine obduceri.

Italiani din Veneția.

Rog binevoitorul sprijin

298

Spitz Antal.

Primul institut de artă sud-ungară pentru
— zidirea de altare, de sculptură și de aurit.

Temesvár-Józsefváros, vis-à-vis de claustru.

Atrag atențiunea prea onoratei preoții și a d-lor
curatori supremi bisericești, că în atelierul meu pre-
gătesc iconostase noi, altare, scaune episcopice și alte

aranjamente complete bisericești.
Pe iconostas ptez nouă
iconi de artă, afară de aceea
auresc și vâpșesc din nou ico-
nostase vechi. Primesc și vâp-
șitul de biserică. Trimit schițe
de plan gratuit. La dorință
călătoresc la fața locului pe
spesele mele. Recomand icoa-
nele mele de relief, peatră ma-
sivă cu vâpșeală polichronică,
statue sante de la 60—180 cm.
marim. *Madonna de Lourdes*.
Inima Mariei de 9 ani bogat
aurite cu vâpșeală polichro-
nică.

De present se pregătește
pe seama bisericii din Kesa-
Mare: *Inima sfântă a lui*
Iisus și Madona de Lourdes
în înălțime de 160 cm.

De serviciu prompt și
echitabil îngrijește:

140 — 52

NAGY NEP. JÁNOS

Temesvár-Józsefváros, Bonnaz-utca 6 sz. (casa proprie).

Prima și cea mai mare prăvălie sud-ungară
de mauzolee și lespezi de marmură

și lui

Tunner Kornel

Temesvár-Gyárváros,
Andrássy-ut 22. szám.

și

Temesvár-Józsefváros
Hunyady-ut 4. sz.

Recomandă marmurele și
lespezi de marmură frumoase
cutate pentru

prețuri nespuse de reducere

Telefon 609.

Nr. Telefonului în loc și în comitat 407

Asortiment de piei de fabrică

și lui

Veisz și Rosenberg

ARAD, Prăvălia principală: Szabadság-tér 1. szám

Cel mai mare asortiment bogat în Ungaria de Sud
tot felul de mărfuri de piele indigene și din străinătate, ar-
colți și instrumente pentru călășari, pielari, compactori, frân-
Lucruri pentru ghete se pregătesc după măsură în timpul
cel mai scurt și în modul cel mai exact.

Comandele postale se îndeplinesc cu deosebită îngrijire.

De mai multe ori premiat

Nr. Telefonului 184.

A LO I S P I F F L

Prima fabrică de metale în Timișoara.

TEMESVÁR, Elisabetopol (Erzsébetváros) Str. Hunyady Nr. 14 (Casa proprie).

Specialist în construirea de apaducte

de instalări de băi, de closete engleze sistemul cel mai nou, de canalizare și de închideri ermetice, contra
mirosului neplăcut, invenție proprie, sentită de lege, de aparate pentru scăderea de closete, canale pentru
conducerea apei și apei de ploaie, precum și de closete „Millentum“ complete.

Planuri și bugete se dau la cerere gratuit și pe spesele proprii.

Mat departe fabricare de

317

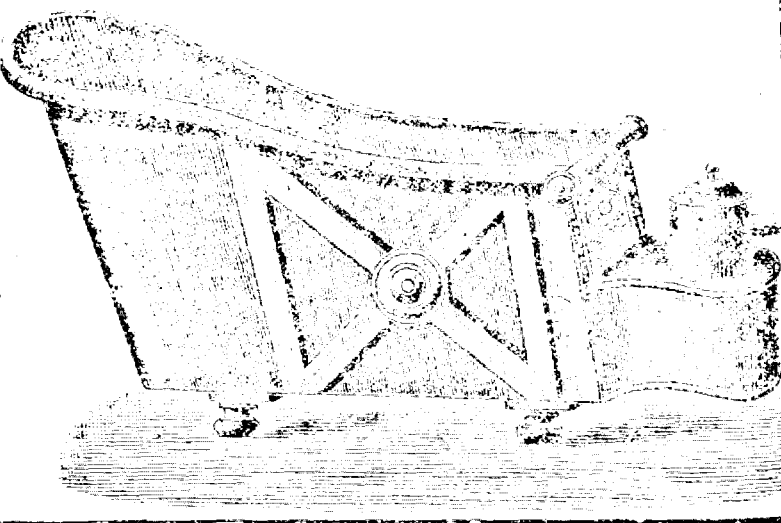
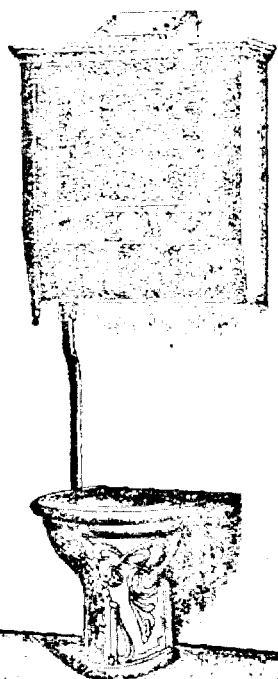
DULAPURI DE GHIATA

de mărfuri de metal, unelte de culină, căzi de băi și de băeți, scaune de băi cu
aparat de încălzit sistemul cel mai nou,
de ornamente de zinc de tot felul,
litere de metal turnate și table de
inscripții de metal, precum și sigile
și embleme de copra (aramă), mesing
și tinichea etc.

Liste cu prețuri stau la dispoziție gratuit.

Cu deosebită stimă:

A LO I S P I F F L

nașilor maghiari. — Este bine să se ac-
neze faptul acesta, când numai ni-se oferă
o ocaziune de a constata marea deose-
ntre raportul Românilor și Ungurilor
la tron.

— **Ziua M. Sale** a preabunului nostru
erbat și Rege Francisc Iosif I. s'a serbat
ici în Arad, Joi la 5/18 l. c. cu mare
mnitate. În biserica catedrală s'a cele-
brat „Rugăciunea de mulțumită” de însuși
S. Domnul Episcop diecesan *Ioan I.*
asistat de P. On. domn Protopop V.
Dionisie *Popovici*, Gavril *Bodea*, Dr.
și Dr. *T. Botiș*, în prezența unui pu-
nămeros, între cari întregul personal
istorial în ținută de sărbătoare.

— **A. S. R. Principele Wilhelm** de Ho-
zollern, fratele mai mare al A. S. R. Prin-
cipal moștenitor al României va veni, pro-
n, la sfârșitul lunii Septemvrie în Româ-
ca să asiste la marile manevre.
Principele Wilhelm, care a renunțat la
cesiunea tronului României în favorul fra-
său, e moștenitorul titlului de Principe
Hohenzollern Sigmaringen.

— **In amintirea lui Cornel Tămăș-**
Domnii Ștefan *Tămășdan*, paroch, *Petru*
Vasa Tămășdan, proprietari în Pecica, în
de cunună pe sicriul iubitului și neuita-
lor nepot de frate *Cornel Tămășdan*
au predat fie-care suma de 10 cor. (în to-
30 cor.) pentru nefericiții din Rîșca.

Banii i-am trimis pentru destinațiunea
la adresa d-lui Dr. Pavel Oprea, profe-
in Brad.

— **Infrățire maghiaro-română la Băile-**
olane. Ziarul „Budapesti Hirlap” publicase
multă satisfacție mai zilele trecute știrea de-
un anumit act de infrățire maghiaro-română,
făcut la Băile Erculane „Se vede că larma ce
conationalii nostri Români, nu prinde la
urești, și Români de acolo au cele mai bune
amunii despre noi” așa comenta organul impe-
riului maghiar faptul că ceva domn cu nu-
me Crăsnar (n-o fi fost când-va Krassner?)
alt funcționar judecătoresc din Craiova, se
bătase într-o noapte cu domnii Unguri, cari, nu
am observat, le impun grozav, multor con-
ai nostri de dincolo, ce-și risipesc pe aici
într-un mod proverbial de naiv și ușuratic.
Privitor la acest „act” de infrățire maghiaro-
română primim acum dela corespondentul nostru
bătoarele :

Băile Erculane 11/8 n.

Prea stimată redacțiune!

Naționalismul fraților de peste munți e cu-
cut că, în mare parte e slab dezvoltat. Ei nu
poze durerile noastre și deci nici nu le este în-
ere a le înțelege. Și când trec granița mulți
tre ei se arată îngâmfați și fiind știința lor
grafică foarte mărginită, cu aer cosmopolit,
nese franțuzește, rup cea nemțească sau ma-
ară, de limba lor maternă nu le pasă. Parale-
litate când sunt d. e. în băile Erculane cu
anul, când însă e vorba să pună vr'un ohol
altariul culturii române dincoace de Carpați,
ga lor se închide hermetic.

Gazetele noastre arareori le citesc, și de vin
navi dincoace în băile noastre atât de prețuite,
at pe medicul străin, și nu pe domnul Dr. Pop
Crăciunescu, cari sunt măiestrii adevărați în
lor.

Un fapt ciudat, care se petrecu deună-zi
care arată înfocatul naționalism a cremei socie-
românești de pe aici, merită să fie amintit.

Un înalt funcționar judecătoresc din Craiova,
Crăsnar, un oaspe fidel al băilor noastre, care
e în fie-care an pentru-ca să se petreacă și
e din miile risipite pe aici cum știu nici un
gan n'a dat vr'unui fond de ale noastre, a
rămas bun dela băile Erculane.

Un banchet vesel cu șampanie s'a dat în
area domnului Crăsnar și prin participarea
lor aristocrați maghiari, între altele și ad-
istratorul băilor dl Kolosváry, se părea o festi-
le de infrățire.

Românii cerură ca muzica să zică imnul maghiar
se fu viu aplaudat, când însă un comesean vroia

să se cânte „Desteaptă-te Române”, muzica după
cele dintâi acorduri a trebuit să înceteze, pentru-
că așa poruncise fiul d-lui Kolosváry, administra-
torul băilor...

Și ce crezi d-le redactor ce s'a întâmplat
după asta? Crezi că s'au iritat spiritele și că
vr'unul din banchetașii Români ar fi insistat să
se cânte „Desteaptă-te Române”, !... Doamne fe-
rește! Românașii nostri de peste munți tăcură
molecomi, îngropară conștiința lor națională și se
inveseliră mai departe la șampanie și toasturi de
infrățire până în zori de zi.

Am aflat de lipsă stim. d-le redactor, să
ating evenimentul asta, pentru noi oaspeții Ro-
mâni din Ungaria, destul de deprimator.

Nicolae Moldovan.

— **Achitat.** Dl Sever Bocu, redactor
al ziarului nostru, față de care, la in-
sistența unor elemente binecunoscute și pe
temeiuri cu desăvârșire șubrede, tribunalul
din Timișoara într'un proces odios adusese
sentință osânditoare, a fost ieri în 17 l. c.
prin tabla regească din Timișoara cu desă-
vârșire achitat și absolvat de sub acuza, ce
i-se ridicase și care în urmă s'a dovedit
absolut falsă. Suntem convinși, că organele
românești de publicitate, cari au luat act de
sentința tribunalului în această afacere, vor
aduce la cunoștința publică și achitarea de-
săvârșită din partea tablei regești.

— **Inmormântarea lui Costache Morțun.**
Marți dimineața la orele 10 a avut loc la Roman,
inmormântarea lui Morțun.

Întregul oraș a ținut să ia parte la doliul
pe care îl încearcă familia regretatului și Țara,
și de dimineață încă magazinele, casele publice
și particulare erau închise.

Româșcani au ținut să conducă până la ul-
tima lui locuință pe acela care timp de 73 de
ani fusese ca un părinte al lor.

Coroanele depuse pe cosciugul defunctului
erau numeroase. Printre ele se remarcă o prea
frumoasă coroană din partea guvernului, a par-
tidului liberal local, a ministerului cultelor, a
județului, a comunei Roman, a lui V. Gh. Mor-
țun, din partea locuitorilor comunei Damieștești,
proprietatea defunctului, din partea familiei, cu-
noscuților, etc.

La ora 10 s'a început oficierea serviciului
divin de către preoții episcopiei, în frunte cu
protoereul Theodorescu. Cosciugul luat apoi de
prieteni și așezat în carul funebru care stăbătu
strada Cuza-Vodă până în fața primăriei unde
vorbi dl Mandinescu, primarul orașului, arătând
faptele frumoase ale defunctului și accentuind
mai ales că Costache Morțun a fost singurul
dintre bogătașii orașului care s'a gândit să
lase ceva (20 mii lei) comunei, pentru ajutorul
școlarilor săraci.

De aci cortegiul, urmat de aproape întreg
orașul și în sunetul clopotelor bisericilor, stră-
bătu strada Ștefan-cel-Mare până în fața pala-
tului administrativ, unde dl perfect Teohari rosti
un mișcător discurs, relevând meritele defunctului.

La cimitir au vorbit d-nii Ciocan, Dimitriu,
învățătorul școlii Damieștești și Mavrichi.

Defunctul fiind decorat, onorurile militare
i-au fost date de o companie de infanterie în
frunte cu muzica militară. Pe tot parcursul a
cântat corul școlii comunei Damieștești.

La înmormântare au luat parte și un mare
număr de țărani de pe moșiile defunctului.

— **Funerariile lui Waldeck-Rousseau.**
Transportarea rămășițelor pământești ale fostului
president al consiliului din Franca Waldeck-
Rousseau dela Volla Castel Joli din Carbeil unde
a murit la Paris s'a făcut în conformitate cu pro-
gramul stabilit. O enormă mulțime se adunase
în strada des Marines înaintea villei și poliția
locală a fost silită să organizeze un serviciu spe-
cial de ordine.

La ora 12 și 20 minute a apărut abatele
Giubert într-o trăsură; doamna Waldeck-Rousseau
il chemase încă odată pentru a se ruga la sicriu
pentru bărbatul ei.

După câte-va momente sosi dl Fabre, sub-
prefectul din Corbeil, și dl Lanessan fost minist-
tru al marinei în cabinetul Waldeck-Rousseau.
Un furgon aranjat pentru transportul cadavrului
intră în curtea villei. Sicriul a fost imediat scos

din casă. Abatele Guibert urmă făcând rugăciuni
sicriul și stropindu-l cu aghiazmă.

Apoi sicriul fu acoperit cu un postav negru
simplu și furgonul plecă spre gară. Sicriul a
fost urmat pe jos cu capetele descoperite de lac-
ques Lionville, fiu vitreg al lui Waldeck-Rous-
seau și de René Waldeck-Rousseau, nepotul de-
cedatului. De-alungul drumului spre gară stetea
o mare mulțime de oameni cari salutau cu res-
pect pe marele mort, bărbatul scoțându-și pălă-
riile, femeile făcându-și semnul crucii. La gară
s'au aninat de furgon două vagoane de clasa în-
tâia în care luară loc membrii familiei și amicii
cel mai de aproape. Trenul dela 1 și 31 minute
duse rămășițele pământești ale lui Waldeck-Rous-
seau și lumea care le însoția la gara de Lyon
din Paris.

La gara din Lyon aștepta, prefectul de po-
liție al Parisului Léprie și un reprezentant al
prefectului Senies care se află în concediu. Mul-
țimea sosită la distanță de către poliție. Doamna
Waldeck-Rousseau se scobori din vagon sprijinită
de fiul ei vitreg și de nepotul ei. Ea gemu când
sicriul fu ridicat de Lanali și dus la carul fune-
nebru. Ea se urcă apoi împreună cu cel cari o
însoțeau într-o trăsură și urmată de încă alte
zece trăsură însoțiră carul funebru trecând podul
Austerlitz, Boulevardul Saint-Germain și strada
Saint Dominique ajungând la biserica Clotilde.
Aci sicriul fu așezat într-o capelă mică lăatural-
nica în prezența numai a vr'o cincizeci de per-
soane. Un vicar al bisericii făcu o rugăciune
și apoi cei prezenți defilară înaintea sicriului stropi-
indu-l cu aghiazmă. Doamna Waldeck-Rousseau
care trecu cea d'întâi pe dinaintea sicriului, pă-
răsi îndată biserica, se urcă în trăsura ei și a-
junse la ora 3 și 45 la domiciliul său din str.
Universității.

— **Hymen.** Cornelia Dobrescu și Dr. Camil
V. Velțian s'identăți. Felicitările noastre!

— **Invitare.** Inteligența română din Slatina
vă invită cu onoare la *Concertul împreunat cu joc*,
ce-l va aranja cu ocaziunea serbării hramului bi-
sericesc. Duminecă în 15/28 August, în sala școlii
confesionale din Slatina, cu concursul corului in-
teligenței române din Sasca-montană sub condu-
cerea d-lui T. Bratescu. Inceputul la 8 ore seara.
Prețul de intrare: Locul I.: 1 cor. 20 bani; Lo-
cul II.: 1 cor. Loc de stat 60 bani. Cu privire
la scopul filantropic, suprasolviri se primesc cu
mulțumită și se vor chita pe cale publică.

Program: 1. T. Bratescu: „Motto”, cuartet
cor bărbătesc; 2. St. Nosieviciu: „Tătarul”, cuar-
tet, cor bărbătesc; 3. Costescu-Bratescu: „Pui-
șorul”, seestet, cor mixt; 4. T. Bratescu: „Eu
mi-s, esc și sunt român”, cuartet, cor bărbătesc;
5. T. Bratescu: „Mama lui Ștefan-cel-Mare”, sextet,
cor. mixt. După concert joc.

— **Papa și Franța.** — „Voce della Verita”
ziar papal, publică cu ocaziunea aniversării in-
coronării lui Piu X, un articol contra Franciei.
Articolul e foarte violent și zice între altele:

„Acolo triumfă satana! Fica cea mai mare
a bisericii s'a despărțit de unitatea catolică, ba
încă a devenit și dușmana lui Christos, a bise-
ricii și a vicarului lui Dumnezeu pe pământ.”

— **Vizita împăratului Wilhelm în Anglia.**
— „Curierul Hanovrei” dă următoarele detalii
asupra vizitei împăratului Germaniei în Anglia:

Wilhelm II va sosi în Anglia pe la sfârșitul
lui Octomvrie sau începutul lui Noemvrie. Se
duce direct la Windsor unde va asista câte-va
zile la vânători date în onoarea sa.

Împăratul probabil se va duce de acolo la
Lowether-Castle, proprietatea contelui Lansdowne.

— **Un accident de automobil.** O doamnă
din societatea din New-York, miss Dougherty,
făcând Miercurea, trecută o preumblare cu au-
tomobilul prin New-York îmbrăcată într-o ele-
gantă toaletă și fără pălărie, ajunse la casinul
P-rcului central. Ea opri la scară, dar motorul
se mișcă mai departe.

Miss Dougherty alunecă dându-se jos din
automobil, și deși un domn alergă numai decât
în ajutorul ei și scoase pe femei din mâinile
domnului care o ținea.

Mașina fu imediat oprită, dar miss Dog-
herty fusese scalpată în câte-va clipe, în fața
unei societăți numeroase, care lua prânzul pe
verenda casinului. Multe doamne leșinară văzând
această nenorocire.

— **Intre confrați.** „Kuryer Warszawski” pu-
blică o dare de seamă amănunțită asupra pungășilor

advocatului Dr. Iosif cavalier de Orlowski din Viena. Orlowski spusese colegului din Cracovia, că ar avea un depozit de o mie de coroane, dar că din pricina unor formalități nu poate încasa banii aceștia. În baza acestui pretins depozit, Orlowski, care mai spunea că este în ajun de a se căsători cu o fată bogată, fiica naturală a unui principe, cu o dotă de șase milioane coroane, obținut dela avocatul Kastory împrumuturi până la suma de șase sute de coroane.

Mai târziu Orlowski obținut dela avocatul Dr. Czerny un împrumut de șase zeci de mii de coroane, tot în urma intervenției lui Kastory. În cele din urmă s'a dovedit că toate afirmațiunile lui Orlowski au fost mincinoase și că în scrisorile sale abundă o fantazie bogată.

Exerocul a dispărut.

— **Dela comitatul Caraș-Severinului.** În sedința comisiei administrative a comitatului Caraș-Severin a raportat v.-comitele Carol Fialka despre dispozițiunile luate în vederea secetei și lipsei de nutreț și a propus, ca și Societatea căilor ferate Austro-Ungare să fie rugată a permite locuitorilor din comitatul Caraș-Severinului pășunatul, strângere de frunze și cosirea erbei în pădurile ei, pe cum a permis statul și Comunitatea de avere în pădurile lor. Tot la propunerea vice-comitetului comisiunea va ruga pe ministrul de finanțe să dispună a nu fi executate pentru contribuție produsele economice și vitele locuitorilor. În fine a decis comisiunea, ca din oficiu să se facă pașii necesari pentru ertarea contribuției locuitorilor năpăstuiți prin foc etc., ministrul de agricultură să fie rugat a încuviința împrumuturi fără camete locuitorilor cari n'au cu ce să-și cumpere nutrețul necesar, sămânțe de sămănat, etc. Natural, că locuitorii înșiși au să petiționeze pentru acordarea acestui ajutor.

— **Pâne de mere.** Comisarul pomăritului Ștefan Molnár face atent publicul asupra merelor, cari sunt multe în anul acesta și cari pot suplini la facerea pâneli cartofii răi și scumpi. Spre folosirea merelor în pâne se curăță de coajă, se taie bucăți și la fiecare chilogram de mere se adaugă un chilogram făină și puțină apă și se frământă. Pânea de mere e gustoasă, dulce, foarte sănătoasă, mistue bine și se poate coace ușor. Nu se uscă așa ușor, ca pânea de cartofi.

— **Desertor francez în România.** Soldatul în armata franceză din Tunis, Alfred Wagner, săturându-se de persecuțiunile superiorilor săi, își puse în gând să doserteze. Merse pe jos până la marginea mării, ear aci se aruncă în mare și înotă cale de 70 kilometri în largul mării. Vaporul român „Iasi“ observându-l printre valuri, îl luă pe bord și-l aduse în România. Ajuns la Galați soldatul desertor declară, că îi pare rău că a desertat și că ar dori să se reîntoarcă acasă. La aceste declarațiuni, soldatul Wagner fu predat consulatului francez pentru a fi trimis în patria lui.

— **Nici urmă să nu fie.** Primăria din Belgrad anunță că la 4 August se va ține licitație publică pentru vânzarea yachtului regelui Alexandru și al reginei Draga, ce li-se oferise tot de acea municipalitate.

Prețul de licitație a acestui yacht a fost hotărât la 40 mii lei în aur.

Accest vas, foarte luxos și bine amenajat, a fost construit, după-cum se știe, în șantierul nostru de construcție navale dela Turnu Severin.

— **Călătorie ministerială.** Ministrul afacerilor străine contele Goluchowski a plecat la Ischl spre a face împăratului un raport asupra afacerilor curente.

Serbătorirea Sultanului. La 31 August se va serba aniversarea suirei pe tron a Sultanului. Însemnătatea zilei se ridică și prin împrejurarea că tot atunci se va deschide linia ferată Damasc-Mecca, care are o lungime de 450 klm. Sultanul a numit deja o deputațiune extra-ordinară care să-l reprezinte la această festivitate, la care va fi reprezentat și guvernul german, fiind-că trenul este construit de germani.

— **Moștenitorul de tron rus.** Din Petersburg se vestește, că consiliul de stat a hotărât la inițiativa țarului din incidentul nașterii moștenitorului de tron, ștergerea bătăii corporale și ameliorarea stărei materiale a țărânilor. Din Geneva se anunță, că revoluționarii ruși au ținut în apropierea orașului o adunare, în care au desbătut asupra schimbării situațiunii în urma evenimentului din familia imperială. Cu această ocaziune au hotărât continuarea propagandei cu toată energia, de oare-ce împrejurarea, că noul moștenitor de tron i-s'a dat numele de Alexis, după tiranul Alexis, dovedește clar, că o schimbare în mersul afacerilor publice nu este de sperat. În privința asta comitetul revoluționar va lansa o proclamațiune.

Împăratul Wilhelm, cum știm, a adresat o telegramă țarului în care îl felicită pe fericitul tată din incidentul evenimentului îmbucurător la curtea rusească — implorând și binecuvântare de sus peste împărăteasa și nou născutul prinț. Împăratul Nicolae II a mulțumit cald împăratului german pentru atențiune.

În întreaga Rusie pricinuieste mare nedumerire faptul, că nici până acuma n'a apărut manifestul de grațiere a împăratului. Poporul din cauza asta este foarte malcotent, ear revoluționarii se nizuiesc să porfite de această neîndestulare.

— **Intrunirea socialistă din Francfort pe Main.** Socialistii din Francfort pe Main convocaseră o intrunire anunțând că deputatul Pernerstorfer din Viena va face o comunicare asupra dezvoltării democrației sociale în Austria. Câte-va minute înaintea deschiderii sedinței un sergent de poliție predă președintelui intrunirii o adresă din partea prefectului de poliție, în care spunea, că deputatul Pernerstorfer fiind străin, nu-l poate permite să ție un discurs politic; în cas de contra-veniență îl va expulza îndată, de oare-ce funcționarul polițienesc are ordinul de a-l aresta îndată ce nu va ține seamă de hotărârea prefectului de poliție.

La deschiderea sedinței, Pernerstorfer s'a mulțumit cu prezintarea salutului din partea socialistilor austriaci, iar președintele adunării comunică că conferința anunțată de deputatul Pernerstorfer o va ține, la întoarcerea sa dela congresul din Amsterdam, într-o localitate situată la o depărtare de o jumătate ceas de Francfort, în Hessa liberală.

— **Populațiunea Irlandei.** Din Londra se anunță, că o statistică apărută acolo prezice un viitor foarte trist Irlandei, din cauza că numărul populației scade mereu. După această statistică dela 1890—1900 populația Irlandei a scăzut dela 4.680.376 la 4.468.501. Această scădere se explică nu numai prin emigrări ci și prin diminuarea nașterilor. Așa d. es. în deceniul trecut numărul nașterilor a fost 1,150.463, la 1900 însă aceasta a fost numai 1,055,020.

— **Ducele de Piemont.** Din Roma se telegrafează, că la Vatican este desaprobată divulgarea circularului papal cu privire la nașterea moștenitorului de tron italian; cercurile Vaticanului însă declară, că textul acelu circular este autentic. Semioficios se vestește, că la cas, că noul prinț va fi fiu, va primi titlul de *duce de Piemont*, și nu de Roma.

— **Grecii și omorul dela cafeneau „Macedonia“ din București.** Ziarul „Le Messenger d'At-hènes, vorbind de moartea lui Lăzărescu-Lecanta, se exprimă ast-fel:

Propagandiștii Români au asasinat (?) pe Lăzărescu-Lecanta, directorul ziarului „Balcanul“. Lecanta apărându-se ar fi omorât pe unul din agresorii lui Papahagi.

Lecanta, care în timp de 10 ani a condus școlile fictive ale României în Epir, era un adversar convins al propagandei românești, pe care o proclamă inutilă.

— **La omorul din „Macedonia“.** Nuși Tulliu, care în cafeneaua „Macedonia“ a ucis cu un foc de revolver pe trădătorul Lecanta, a adresat o petiție judecătorului de instrucție cerând punerea sa în libertate. Eată aci textul acelei petițiuni:

Domnule judecător,

Pentru a-mi apăra propria mea viață, am avut nenorocirea s'o sting pe a nefericitului Lăzărescu-Lecanta, care se știe de toată lumea că era și un vînzător de neam.

Singur m'am constituit prizonier, și mare acest fapt constituie cea mai puternică garanție că voi răspunde la toate chemările tiței.

Vă rog dar, onorate d-le, uzând de drepturile ce vă acordă noua lege a libertății de conștiință în general și în special art. 116 și bine voii a dispune liberarea mea provizorie.

Declar că îmi aleg domiciliul în strada... Nr. 6.

Primiți, vă rog d-le judecător, asigurările osebitei mele stime și considerațiuni.

Nuși T.

— **Anunț literar.** Gramaticile fiertate, soț, aprobate de înaltul guvern și Ven. C. din Arad, sunt a se căpăta și pentru mai la mine. Profesorii și învățătorii vor primi de 20%.

Cărțile sunt:

Gramatica rom. pentru învățământul primar, dar partea primă Etimologia. Prețul 2 cor. Gramatica rom. pentru învățământul secundar a doua. Sintaxa. Prețul 1 cor. 20 fl. Gramatica elementară partea primă pentru clasa III-a. Prețul 30 fl. Gramatica elementară partea a doua pentru clasa IV-a. Prețul 60. fl. Cu de stimă: Văduva: Aurelia Dr. Petramu, Lăzăr Vilmos Nr. 4.

— **Recomandăm în deosebită atenție publicului românesc prăvălia și atelierul Hartmann Pál (Boros Béni-tér nr. 161) de porțelan și maiolica. Aci se primesc și pictare de vase de porțelan și după dorință. Aci se pot căpăta tot vase de prânz, de dejun, de teă etc.**

Recomandăm în bine-voitoarea atenție publică biroul de zidire al d-lor Nadra măestrul zidari diplomați (strada Ferencz Nr. 34.) care primește tot felul de lucrări aparținătoare branșei dumealeor.

— **Atragem atențiunea binevoitorilor public de dane asupra inseratului d-lui Lajos farmacist în ARAD (Pécskai-út).**

Recomandăm spre binevoitoarea atenție st. nostri cetitori inserția de mai jos a d-lui Sándor.

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români din cele populare confesionale ortodoxe din popiațele: Arad, Chișineu, Șiria, Borș, Buteni, Radna și Halmagiu, va ține o generală a XIV-a în Șiria (Világos) la Marți după Sf. Maria-mare la 16/20 August a. c. la care invităm pe toți binevoitorii și spriginitorii cauzelor noastre culturale.

PROGRAMA:

I-a Sedință.

1. La 8 ore a. m. participare la Dumnezesc.
2. Cuvânt de deschidere.
3. Apel nominal.
4. Presentarea rapoartelor
5. Exmiterea comisiunilor cenzurătoare
6. „Psihologia revoluțiunilor“ disert. de Ioan Costa, profesor preparandial.
7. „Sărăcia și avuția“ disert. de Purcariu contabil consistorial.

II-a Sedință.

8. „Cugetarea și instinctul la animale“ prelegere de Nicolae Mihulin, profesor preparandial.
9. „Capacitatea școlii în activitatea intelectuală“ disertațiune de Teodor Cherechian învățător în Galșa.
10. „Noi învățători și poporul“ disertațiune de Dimitriu Micu, învățător în Șeitin.
11. „Chestiunea pedepselor corporale“ disertațiune de Pavel Dîrlea învățător în Borș.
12. „Cum să se propună religiozitatea școlii populare“ disertațiune și prelegere de Liviu Dublea învățător în Hodis.

III-a Sedință.

13. Raportul general al comitetului poartele funcționarilor.
14. Referada comisiunilor.
15. Propunerii și interpelări.

16. Alegerea locului și fixarea timpului
adunarea generală următoare.
17. Exmiterea comisiunii autentificatoare
18. Încheierea adunării generale.
Arad, din ședința comit., ținută la 25 lu-
(8 Iulie) 1904.
Popoviciu,
secretar.

Iosif Moldovan,
vice-președinte.

Spre știre și asomodare.

1. Participanții sunt rugați a se insinua
timpuriu pentru cuartir și banchet la adresa
Alexiu Doboș învățator în Șiria (Világos).
2. Plecarea din Arad, sub conducerea pre-
ședintelui și a comitetului, va fi Duminecă în
Ștef. Măriș-marț la 4 ore p. m. Spre a
satisface cu demnitate pregătirile ce să
întru întâmpinarea reuniunii, rugăm a se
veni toți participanții cu 1/2 oră mai înainte
plecare, în sala de așteptare dela gara din
Arad.
3. După sosire se va face încuadrarea,
la 8 ore seara se vor întruni participanții
serată de cunoștință.
4. Pentru bilete de călătorie cu favor e a
adresa la domniș. președint. din despărta-
șe, eventual la vice-președintele Iosif Mol-
dovan, director școlar în Arad.
5. Aflăm de bine a accentua și aici că
seara în ziua primă a adunării generale
va aranja în favorul reuniunii: concert im-
pusat cu petrecere de joc. Programul o pu-
tăm mai la vale, ear invitații speciale nu se
omit.

Cu ocaziunea adunării generale a reu-
nirii învățătorilor rom. gr.-or. din protopo-
stale I.—VII., ce se va ținea în Șiria la 16
August 1904, se va da și un concert im-
pusat cu petrecere și dans, cu următorul
PROGRAM:

1. „Răsunetul“, cor bărbătesc.
2. „El-Zorab“, poezie de G. Coșbuc, de-
mată de d-șoara Cornelia Moldovan.
3. „Ce te legeni codrule“, cântată de dl Ro-
taucean, acompaniat de d-șoara Tulia Bog-
dan pe pian.
4. „Școala veche și școala nouă“, dialog
de Iuliu Groșorean, predat de d-niș Teodor
Berechean și Ioan Hălmăgean.
5. „Numele tău“, cuartet.
6. „Balade de Porumbescu“, pentru vio-
lă și piano, executate de dl Ștefan Ștefu (vio-
lă și d-șoara Terentia Ungureanu (piano).
7. Epigonii“, poezie de M. Eminescu, pre-
dat de dl Adrian Ungurean.
8. a) „Te cheamă privighitoarea“ cântată
de dl I. Köröslányi, acomp. de domnișoara
Hortensia Bogdan pe pian.
b) „Hop țurca-furcă“ cântată de dl I.
Köröslányi, acomp. de domnișoara Hortensia
Bogdan pe pian.
9. „Herșcu Boccegiul“, monolog de Va-
le Alexandri, predat de dl T. Debeleac.
10. „Despărțirea Basarabiei“, cor. bărbă-
tesc. Începutul la 8 ore seara Prețul de intrare:
locul I: 2 cor. de persoană; locul II: 1 cor.
de persoană, locul de stat: 1 cor. Venitul este des-
tăcut reuniunii învățătorilor rom. gr.-or. din pro-
topostalele I. — VII. cu mențiunea, de a pune
la edări unei foi pedagogice. Bilete se pot
lua la dl învățator Iuliu Groșoreanu în Gașă
seara la casă. Ținându-se concertul și petre-
cere deodată cu adunarea generală a reuniunii
învățătorilor, invitații speciale nu se fac.
Comitetul arangiator.

Telegramele zilei.

Sofia. Ministrul president generalul Petrow
plecat în străinătate unde va rămânea numai
te-va zile.

Un rescript princiar adresat ministrului
instrucțiunii publice anunță că principele moște-
șor Boris a terminat cu succes instrucțiunea
primară.

Principele Ferdinand invită pe ministrul
instrucțiunii de a supune pe principele moște-
șor la un examen înaintea unei comisiunii
speciale, precum și de a alcătui un program
pentru instrucțiunea secundară și superioară a
principilor Boris și Ciril, conform programului
general pentru școalele publice din Principat.

Rescriptul princiar menționează în mod
special progresele strălucite ale principelui
moștenitor în studiul și cunoașterea limbii
bulgare.

Vaschington. Dl Hay secretar de stat la
externe, a declarat că Poarta a cedat în pri-
vința tuturor punctelor.

Cu modul acesta conflictul turco-american
a fost aplanat.

Constantinopol. O luptă a avut loc aproape
de Selze, districtul Perlepe, vilaietul Monastir,
între o bandă bulgară sub comanda lui Karmuzow
și trupele turcești.

Un locotenent și un jandarm au fost uciși.
Karmuzow și un revoluționar au fost răniți.

Restul bandei a putut să dispară.

Viena. „Politische Correspondenz“ află
din Cetine că răspunzând la depeșa principelui
Niculae de Muntenegru, adresată împăratului
Francisc Iosif, cu ocaziunea deschiderii liniei
radiografice dintre Antivari și Bari, împăratul
i-a exprimat călduroase mulțumiri pentru sen-
timentele prietenești ce-i exprimă și pe cari
împăratul le împărtășește de asemenea, adăo-
gând tot de-odată că urmărește cu un viu in-
terese și mare simpatie evenimentele, cari denotă
un nou progres al principatului sub domnia
lui Nicolae Petrovici.

Felurimii.

Ingratitudine omenească. Ziarele mexicane
relatează următoarea faptă sub titlul de curio-
sități:

Intr-o casă locuită de familia Rockmohr, ori-
ginar din Anglia, emigrat în Mexic de mai mulți
ani, creștea un papagal frumos care ațâța curio-
sitatea copiilor, mari și mici. Intr-o sară, un mem-
bru al familiei trebuia să intre mai târziu. Dl
Rockmohr, înainte de a se sui cu al sâi în eta-
giul de sus, puse o lampă în sală, jos. Lampa a
explodat în timpul nopții.

Papagalul dădu, cel dintâiu, alarma. După-ce
l'a silit în zadar ca să tacă, dl Rockmohr se ho-
tărî ca să se scoale. El observă atunci că sala
era în flăcări. Toată familia era amenințată.

E înfrântător faptul. Biata pasere care a sal-
vat viața a opt ființe, a fost uitată, în vâlmășeală
și peri arsă. Dară trebuie să adăogăm că familia
Rockmohr a hotărât să lipească la casa reclă-
dită, o placă comemorativă pentru devotamentul
defunctului.

Un oraș de biserică. Ținuturile Manhattan
și Broux, cari fac, la un loc, cât New-Yorkul au
până acuma 880 de biserici repartizate în modul
următor:

Biserici catolice 250, dintre care cea mai
frumoasă e catedrala St. Patric, care încă nu e
terminată și a costat până acum 15 milioane de
franci.

Evreii au 190 sinagoge.

Biserici episcopale (englezești) sunt: 91.

Metodiste 63.

Presbiteriane 59.

Baptiste și luterane, cele dintâiu 49, cele
din urmă 42.

Restul se repartizează după nenumărate secte
protestante sau alte culturi exotice.

Așa, statistica ne mai relevă:

Două temple chinezești.

Un templu japonez.

Un templu persian.

ECONOMIE.

Arad, 19 August.

Starea sămănăturilor în România.

Argeș. Timp călduros. Sămănăturile de
toamnă la N. județului sunt slabe ear la S. me-
diocre, cele de primăvară slabe în general și
porumbul compromis cu desăvârșire. Islazurile
și fânețele sunt rele și se usucă. Viile mediocre
Grâu, orzul și ovășul se treacă.

Botoșani. Timp cald și secetos. Seceratul
la pâinea albă este aproape a se termina, con-
tinuă treeratul la grâu, orz și ovăș promițând
recoltă abundentă și bună. Porumburile sămă-
nate mai târziu sunt amenințate a se compro-
mite din cauza secetei. Fânețele se cosesc și
imașele sunt proaste.

Ialomița. Timp călduros și fără ploaie.
Locuitorii, arendașii și proprietarii se ocupă cu
treeratul păioaselor și cu facerea ogoarelor pen-
tru sămănăturile de toamnă. Islazurile în partea
câmpului fără iarbă.

Iași. A plouat puțin în 3 comune. Sămă-
năturile de toamnă și primăvară sunt proaste
și parte mediocre și rele, de asemenea și viile.
Porumbul rău cu totul de asemenea și fâ-
națele

Muscel. Timp frumos cu călduri mari.
Porumburile sufăr de secetă, cu toată ploaia
căzută la 16 cor. Fânețele se cosesc.

Neamțu. Timpul secetos și cald. Din cauza
secetei, porumburile și imașurile sufăr mult.
Treeratul rapiței continuă cu activitate. Secer-
atul grâului și orzului și hrepcutul orzului a
început, asemenea și treeratul grâului.

Olt. Timp secetos cu călduri. Treeratul
grâului aproape terminat. Porumburile sunt
perdute. Viile și livezile de pruni amenințate
de secetă. Pășunile sunt uscate.

Putna. Timpul fără ploa. S'a terminat se-
ceratul păioaselor, afară de regiunea muntoasă
unde abia acum a început. Treerul continuă.
Porumbul este frumos la munte și pe dealuri.
Nimașele în general uscate.

Viile sunt peste mediocre.

Roman. Păioasele se secără și se așează
în girezi, recolta abundentă.

Porumburile mediocre și rele și parte
sunt bune.

Fânețele artificiale se cosesc a treia oară,
cele naturale proaste în general, pe alocurea
sunt mediocre și se cosesc.

Nimașele proaste. A plouat puțin.

Tulcea. Timp călduros și cu vânt. Secer-
atul și cositul s'a terminat. Continuă pe alocu-
rea treeratul. Porumburile și fânețele medi-
ocre și au început a se îndrepta puțin. Viile
sunt bune. Nevoie de ploaie.

Importul de vite românești în Ungaria.
Camera de comerț din Brașov, într'un raport asu-
pra comerțului Austro-Ungariei cu România,
spune, între altele, următoarele în privința expor-
tului vitelor românești în imperiul vecin.

„În ultimii ani exportul nostru de vite pe
Austria și Germania a luat niște proporții atât
de mari, încât noi suntem expuși calamității d'a
rămăne fără carne pentru alimentațiunea noas-
tră zilnică; în condițiunile acestea ar fi nimerit,
din partea politicii vamale austro-ungare ca să
permită intrarea vitelor cornute și a porcilor din
regatul Serbiei. Nu e mai bine, ca în interesul
populațiunii transilvănene, care din lipsă de nu-
triment suficient emigrează, să se găsească un
modus vivendi în o cestiune atât de serioasă?

Dacă legile poliției veterinare nu permit in-
trarea vitelor pe picioare, din motive de epizootii,
atunci să se înființeze niște abatorii la Predeal și
T-Roșu,

În tot cazul ceea-ce ne-ar privi ar fi că
importul direct de vite din România să se re-
guleze odată definitiv. Nici într'un caz importul
de oi și de porci nu poate produce pagubă. Po-
pulațiunea noastră are trebuință de acest import“.

Convocare.

Domniș membrii ai „Unirei“ de con-
sum din Maria-Schnée sunt prin aceste
convocați la

Adunarea generală extra-ordinară,
ce se va ținea Duminecă în 28 August a. c.
st. n. la 2 ore d. a. în localitatea „Unirei“
OBIECTUL:

Licvidarea Unirei de consum.

Maria-Schnée, 12 August 1904.

339

Presidiul.

Un candidat de avocat se caută cu
praxă completă pe 1 Octombrie anul curent.
Doritorii să se adreseze la Dr. Gavril
Suciu avocat în Hațeg comunicându-i și
condițiunile?

403

POȘTA REDACȚIEI.

P. H. Șiria. Petițiile pentru primire încă
n'au trecut prin ședința consistorială. Veți căpăta
răspuns la timpul său în scris.

Editor-proprietar: George Nichin

Redactor responsabil: Ioan Russu-Șirleanu.

Condițiunea principală a

FRUMSEȚEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

Crema - Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul HAUER LAJOS.

ARAD, Pécskai-ut.

287

Depositul și atelierul de reparare cel mai vechiu de
mașine de cusut și de biciclete în Arad.

Asortiment bogat de

Mașine de cusut Singer

288

Biciclete engleze și de biciclete cu motor

Clopoțel electric și telefon.

HAMMER VILMOS

ARAD, Szabadság-tér 7. szám.

Nr. Telefonului 96.

Ferăria lui PÖHM és GEDEON

Arad, în colțul str. Eötvös și piața Libertății (Szabadság-tér)
(Casa Rozsnyay) în localitățile foste alui Andrányi Gustáv.
Deposit bogat și provăzut cu tot felul de ruși, figuri și cercur
de fer, plăci de cinc, fer și cupru.

Cuptoare de fer

237

Articoli de economie și căsniete, ■ ■ ■ ■ ■
■ ■ ■ ■ ■ instrumente p. toate ramurile industriale

Arme pistoale și cartuse.

Grinzii de fer se furnizează ieftin și prompt.

Mare deposit de cărbuni de lemn și de peatră pentru fauri
în preț foarte ieftin.

Vinzare de praf de pușcă reg. ung

Colorare de porțelan și maiolica de artă

Boros Béni-tér 16 sz 1, em. 14.

Respectuos aduc la cunoștința părților interesate
spriginitorilor industriei de artă maghiară, că în atelier
meu de colorare îndeplinesc colorări cel mai distins
gust corespunzătoare.

P. O. Public poate comanda la mine vase
prânz, de dejun, de tea etc. după ori-ce model. Pict
porțelan în mode cel mai bun executat, cu nume
monograme, pentru prețurile cele mai ieftine. Com
dele se pot alege după modele gata și din catalog
ilustrate, pe care îl pun ori-cărui, care îl cere pe
carte postală, la dispoziție.

Nisuița mea principală este să bine merit
încrederea și îndestulirea on. public.

Primesc pictări de oleu și aquarel etc.

Dau ore la domiciliu damelor iubitoare de
tură de porțelan, maiolica, ear vasele pictate de
le ard.

Vase de porțelan, maiolica, și sticlă sparte,
mai eu sunt în stare aici în Arad să le lipsesc în ca
torul meu, pentru a putea fi folosite și mai departe.

Cu deosebită stimă:

HARTMANN PÁL

284

Nou magazin de mobile în Arad

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința p. o. public,
azi am deschis în Arad **un magazin de mo
bile** sub firma înregistrată a lui

FISCHER J.

care magazin este filiața magazinului de mobile de
Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor me
multiple câștigate și a capitalului de circulație su
cient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor
rîntelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recomanda noua mea înt
prindere prețiosului sprigin al on. public, promit
voi nisui să binemerit de încrederea binevoitoare a on.
public prin serviciu prompt, prețuri culante și mar
ndigenă de calitate inexceptionabilă.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.

măestru tapesier.